WYD.
UNI
ZA
03/01/12608
XIV-1933-Np/1

Biblioteka Cywilistyczna U. J.
Dz. 5 L. 1127 Nr inw. 05522

NOWE PRZEPISY O RUCHU SAMOCHODOWYM

Obowiązujące od dnia 15 marca 1933 roku

ZAKŁAD PRAWA CYW. U. J.
Inw.: 21.742
Dział: VI-112
w: t: egz:

Stadtsbibliothek Krakau

Wydz. Bibl. Prawnicza
1806179082

WARSZAWA 1933
Nakładem Wydawnictwa „Szofer Polski" w Warszawie: Widok 19.
Skład Główny: Dom Książki Polskiej, Plac Trzech Krzyży 8.

Polskie Towarzystwo Ubezpieczeń

„PATRIA"

Spółka Akcyjna.

Centrala w Warszawie Plac Napoleona 3.

Telefon 706-93.

Przyjmuje wszelkiego rodzaju Ubezpieczenia Samochodowe.

Oddziały i Ajentury w większych miastach Rzplitej Polskiej.

Części zamienne

Ford

CHEVROLET

Akcesorja, opony i dętki

Kazimierz Trukan

Ul. Piusa XI (dawniej Piękna) Nr. 11 (róg Mokotowskiej).

Tel. 855-41.

Stacja benzynowa na miejcu.

Oleje i Smary.

Obowiązujące od dnia 15 marca r. 1933 Rozporządzenie „O ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych" dotyczy całego obszaru Rzeczypospolitej, nie wyłączając Górnego Śląska.

Anuluje ono całkowicie przepisy ministerjalne, jakie obowiązywały od dnia 29 kwietnia r. 1928.

Podobnie, jak i uprzednio, nowe przepisy regulują zagadnienie ruchu kołowego, wskazując warunki techniczne, jakim odpowiadać mają pojazdy i rygory, którym podporządkowywać się winni zarówno właściciele pojazdów mechanicznych wszelkiego typu, jak i liczna armja kierowców samochodowych.

Określają też one zakres uprawnień władz administracyjnych, kierujących ruchem kołowym i powołanych do przestrzegania porządków drogowych.

Przepisy te, stanowiąc niejako ogólny kodeks administracyjny dla ruchu kołowego, aczkolwiek przewidują sankcje karne za nieprzestrzeganie ich, nie wkraczają w dziedzinę odpowiedzialności prawnej posiadaczów pojazdów i ich kierowców z tytułu kodeksu karnego i cywilnego, wypływającego ze stosunku do osób trzecich.

W zestawieniu z dawnem Rozporządzeniem nowe przepisy przynoszą w stosunku do dotychczasowych szereg zmian istotnych i ważkich, których wprowadzenie czynniki miarodajne uznały widocznie za wskazane z punktu widzenia potrzeb chwili.

Naogół, opinja sfer fachowych nie powitała nowych przepisów ze zbytną radością, upatrując w poszczególnych paragrafach utrudnienia, komplikujące ciężką walkę o byt, jaką w okresie kryzysu staczają przedsiębiorcy i kierowcy.

Szczególniej utrudniającem spełnianie zawodu wydaje się i przedsiębiorcom i kierowcom zastrzeżenie w paragrafie 18-ym, głoszące, iż dowód rejestracyjny traci swą ważność, o ile posiadacz jego nie uiścił opłaty na Fundusz Drogowy.

W życiu praktycznem prowadzić to może niejednokrotnie do unieruchomienia wozu, gdy posiadacz jego nie będzie miał środków do zapłacenia podatku, tracąc równocześnie możność eksploatowania wozu dla zdobycia tych środków na spłatę należności.

W tym kierunku też niewątpliwie zainteresowani będą interwenjowali u władz, przekonywując je o konieczności złagodzenia przepisu.

Z innych ważniejszych inowacyj podkreślamy:

Wprowadzenie stałych praw jazdy, nie podlegających jak to miało miejsce dotąd, kłopotliwemu prolongowaniu co trzy lata. O zmianę w tym kierunku nieustannie zabiegał Związek Zawodowy Szoferów.

Zaliczenie pojazdów mechanicznych, przewożących towary do kategorji pojazdów użyteczności publicznej, a w związku z tem konieczność posiadania przez kierowców tych wozów praw jazdy na wozach do użytku publicznego (czerwone).

Wydawanie tablic rejestracyjnych przez urzędy drogowe.

Obowiązek niezwłocznego meldowania o sprzedaży samochodu przy równoczesnym zwrocie tablic.

Istotne znaczenie dla automobilistów posiada określenie szybkości jazdy, przewidujące, jako najwyższą normę szybkości dla pojazdów osobowych na pełnych obręczach gumowych (masywy i półpneumatyki drążone) 40 km. i dla pojazdów na pnumatykach 60 km. na godzinę.

Pojazdy, których całkowita waga przekracza 3500 kg. zaopatrzone w obręcze metalowe nie mogą rozwijać szybkości wyżej nad 10 km. na godzinę.

Norma szybkości w miastach nie może przekraczać 40 km. na godzinę.

Jak widzimy, normę szybkości zwiększono, a potrzebę reformy w tym kierunku wskazało samo życie.

Na podkreślenie zasługuje paragraf 58, omawiający sprawę egzaminów na kierowców, mających odbywać się wobec instytucji, którą powoła Minister Komunikacji w porozumieniu z ministrem Spraw Wewnętrznych.

Powołania takiej instytucji jednak, która według krążących pogłosek składać się ma z przedstawicieli sfer społecznych, w pierwszym rzędzie Automil-Klubu — oczekiwać należy dopiero w przyszłości.

Na razie — w myśl okólnika ministerjalnego, opublikowanego już po wejściu w życie Rozporządzenia o Ruchu Pojazdów — egzaminy odbywać się mają według dotychczasowego systemu. Przeprowadzać je będą w dalszym ciągu wojewódzkie Oddziały Drogowe i Oddział Drogowy przy Komisarjacie Rządu.

W konkluzji godzi się stwierdzić, iż dopiero praktyka wykaże, o ile nowe przepisy odpowiadają wymogom życia, a co zatem idzie, czy nie wypłynie potrzeba przystosowania się do tych wymogów drogą stopniowej modyfikacji poszczególnych punktów. Zwłaszcza, iż problemat ruchu kołowego jest szczególniej skomplikowany, a nowe zagadnienia wysuwają się częstokroć zgoła nieoczekiwanie.

Stosuje się to również do uchwalonej przez Sejm noweli do ustawy o Funduszu Drogowym, którego wprowadzenie w życie spowodowało tak wydatne zatamowanie rozwoju autobilizmu w Polsce.

Mocą tej noweli posiadacze wozów zyskują ulgi, nie są one jednak tak znaczne, aby nie obciążały nadmiernie w okresie kryzysu możności płatniczej posiadaczów pojazdów mechanicznych, zwłaszcza uprawiających przemysł zarobkowy.

Szczególniej dotkliwe są przepisy anulujące na wzór przepisu w Rozporządzeniu o Ruchu Pojazdów ważność dowodu rejestracyjnego bez dowodu stwierdzającego uiszczenie opłat na Fundusz Drogowy, we właściwym terminie.

Praktyka — jak już zaznaczyliśmy — wykaże, o ile uzasadnione były obawy zainteresowanych sfer gospodarczych, jakie rozlegały się przed uchwaleniem noweli do Ustawy o Funduszu Drogowym niekiedy nawet w formie gorących protestów.

Wydając niniejszą pracę, w której równorzędnie z nowymi przepisami zamieściliśmy zazębiającą się o te przepisy Ustawę o przewozie zarobkowym, związane z nią rozporządzenia, przepisy o Ruchu Autobusów i zasadnicze paragrafy z noweli do ustawy o Fuduszu Drogowym, dotyczące normy opłat obowiązujących od 1 kwietnia r. b., sądzimy, iż zbiór nasz okaże się użytecznym.

Zarówno dla przedsiębiorców samochodowych, właśc. samochodów, kierowców jak i urzędów, ułatwiając, dzięki przejrzystemu układowi, orjentowanie się w całokształcie podstawowych spraw przy rozważaniu kwestji, jakie praktyka codzienna nasuwa.

ELEKTROTECHNIKA AUTOMOBILOWA
MOTOCYKLOWA i LOTNICZA

„MAGNET"

Z. POPŁAWSKI

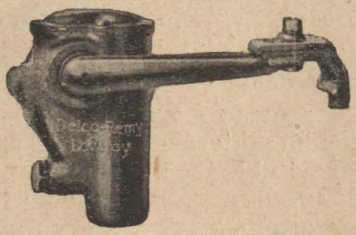
Warszawa, Hoża 33, telefon 9-19-31

Jeneralne przedstawicielstwa
i stacje obsługi:

**Delco-Remy, North-East, AC,
S. E. V., Joseph Lucas, R. B.,
Bendix, „Tudor" Z. A. T.**

Wszelkie części zapłonu, rozruchu i oświetlenia do samochodów wszystkich marek.

Pierwsze zródło zakupu.

Fabryczne ceny.

NAJWIĘKSZE WARSZTATY REPERACYJNE

Rozporządzenie Ministra Komunikacji i Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych

z dnia 15 stycznia 1933 r.

O RUCHU POJAZDÓW MECHANICZNYCH NA DROGACH PUBLICZNYCH.

FARBY

NAJWIĘKSZA w POLSCE ZAŁ. w R 1880 FABRYKA FARB i LAKIERÓW
W. KARPIŃSKI & W. LEPPERT.
WARSZAWA — JEROZOLIMSKA 30. OFERTY NA ŻĄDANIE.

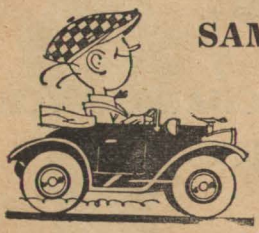
LAKIERY

A. Paszkowski

WARSZAWA
ALEJA SZUCHA 8
— — TEL. 8-38-33. — —

Akcesorja dla

SAMOCHODÓW, MOTOCYKLI, ROWEKÓW.

Gwarantowane

Oleje i Smary

Żarówki — Karbid

Na podstawie art. 5, 6 i 26 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656) i art. 6 pkt. b) Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1932 r. w sprawie zniesienia urzędu Ministra Robót Publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 479) oraz art. 2 ustawy z dnia 23 marca 1929 r. w sprawie ratyfikacji konwencji międzynarodowej, dotyczącej ruchu samochodowego, podpisanej w Paryżu dnia 24 kwietnia 1926 r. (Dz. U. R. P. z r. 1929 Nr. 25, poz. 257), zarządza się co następuje:

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

Postanowienia wstępne.

§ 1. (1) Pojazdem mechanicznym w rozumieniu niniejszego rozporządzenia jest pojazd, poruszany przez umieszczony na nim silnik i nie biegnący po szynach.

(2) Pojazd mechaniczny, przeznaczony do zarobkowego przewożenia osób lub rzeczy, uważa się za przeznaczony do użytku publicznego.

(3) Pojazd mechaniczny z dwoma co najmniej przyczepnymi wozami uważa się za pociąg drogowy.

ROZDZIAŁ DRUGI.

Warunki techniczne pojazdów mechanicznych.

§ 2. Do ruchu na drogach publicznych mogą być dopuszczone tylko takie pojazdy mechaniczne, które są zbudowane i urządzone w ten sposób, iżby nie zagrażały bezpieczeństwu publicznemu wogóle, a bezpieczeństwu ruchu w szczególności, nie niszczyły drogi w sposób przekraczający zwykłe jej zużycie, nie zakłócały spokoju publicznego dotkliwym hałasem i nie wydzielały dymu lub swędu.

§ 3. (1) Używanie metalowych obręczy kół dopuszczalne jest tylko dla pojazdów mechanicznych, które nie mogą rozwijać szybkości większej niż 10 km. na godzinę.

(2) Krawędzie metalowych obręczy pojazdów mechanicznych powinny być stępione, a stykającą się z jezdnią powierzchnia tych obręczy, — zarówno jak zewnętrzna powierzchnia pędnych wstęg pojazdów gąsienicowych, — nie może posiadać nierówności, niszczących nawierzchnię drogi.

(3) Szerokość metalowych obręczy pojazdów mechanicznych powinna być taka, aby, przy największem dopuszczalnem obciążeniu, ciśnienie na jeden centymetr bieżący użytecznej szerokości obręczy nie przekraczało 100 kg.

(4) Szerokość obręczy gumowych (masywów) pojazdów mechanicznych, oraz szerokość drążonych obręczy gumowych (półpneumatyków) powinna być taka, aby ciśnienie na jeden centymetr bieżący szerokości śladu koła na gładkiej, twardej nawierzchni, przy największem dopuszczalnem obciążeniu, nie przekraczało 100 kg.

(5) Szerokość pneumatycznych obręczy pojazdów mechanicznych powinna być taka, aby ciśnienie na jeden centymetr bieżący szerokości śladu koła na gładkiej, twardej nawierzchni, przy normalnem napompowaniu obręczy i przy największem dopuszczalnem obciążeniu pojazdu nie przekraczało 100 kg.

Zaopatrzenie pojazdów w przyrządy i urządzenia.

§ 4. Każdy pojazd mechaniczny ma być zaopatrzony w następujące przyrządy i urządzenia:

a) w mocny mechanizm kierowniczy, dający możność łatwego i pewnego skręcania;

b) w dwa niezależne od siebie skutecznie i szybko działające systemy hamulców albo w jeden taki system, wprowadzany w działanie przez dwa niezależne od siebie mechanizmy, z których jeden może działać nawet wtedy, gdy drugi zawiedzie;

c) w urządzenie, usuwające hałaśliwy wydmuch gazów spalinowych;

d) w urządzenie, uniemożliwiające wprawienie pojazdu w ruch przez osoby niepowołane;

e) jeżeli ciężar własny pojazdu przekracza 350 kg. w urządzenie do cofania pojazdu w tył za pomocą silnika z siedzenia kierowcy;

f) w jednotonnowy przyrząd sygnałowy o donośnym, a nieraźącym dźwięku;

g) w dwie latarnie o bezbarwnych szkłach, umieszczone na przodzie w jednym poziomie po obu stronach pojazdu; motocykl bez wózka przyczepnego ma być zaopatrzony w jedną latarnię, o bezbarwnem szkle, umieszczoną na przodzie motocykla;

h) w jedną latarkę z czerwonem światłem, umieszczoną w tyle pojazdu z lewej strony, oraz w urządzenie dokładnie oświetlające tylny znak rejestracyjny; latarka tylna oraz urządzenie do oświetlenia tylnego znaku nie mogą być gaszone ani z siedzenia kierowcy, ani z wnętrza pojazdu; motocykle bez wózków przyczepnych, zamiast latarki z czerwonem światłem, mogą być zaopatrzone z tyłu w czerwoną, odbijającą promienie światła, szklaną tarczę, o średnicy co najmniej 3 cm;

i) jeżeli pojazd może rozwijać szybkość większą niż 20 km. na godzinę co najmniej w jeden reflektor, mogący oświetlać drogę na przestrzeni przynajmniej 100 metrów przed pojazdem; reflektor ma być tak urządzony, aby w razie potrzeby można było opuszczać snop światła lub zmniejszać jego natężenie, albo przełączać światło reflektorów na latarnie tak, aby światło nie raziło jadących z przeciwnej strony, a jednakże oświetlało dostatecznie drogę, przynajmniej na 25 m. przed pojazdem;

k) jeżeli całkowita waga pojazdu, złożona z ciężaru własnego i największego dopuszczalnego ładunku przekracza 3500 kg, albo jeśli budowa nadwozia utrudnia kierowcy możność widzenia drogi z tyłu za pojazdem w boczne lustro, dające kierowcy możność widzenia drogi z tyłu za pojazdem.

§ 5. (1) Co najmniej jeden z hamulców, wymienionych w § 4 w punkcie b), powinien działać skutecznie zarówno przy jeździe naprzód jak i wstecz, oraz powinien być tak urządzony, aby ciągłość hamowania nie wymagała stałego nacisku na mechanizm, wprowadzający hamulec w działanie.

(2) Pojazdy, których całkowita waga, złożona z ciężaru własnego i największego dopuszczalnego ładunku, przekracza 3500 kg. oraz wszelkie autobusy powinny być zaopatrzone w dwa niezależne od siebie systemy hamulców, działające skutecznie przy jeździe naprzód, jak i wstecz oraz w urządzenie, wprowadzane w działanie z siedzenia kierowcy, które we wszelkich okolicznościach mogłoby zapobiec staczaniu się pojazdu w tył.

(3) Wymienione w § 4 punktach g) i i) latarnie i reflektory mogą być zastąpione przez jedną parę reflektorów pod warunkiem, że reflektory te będą posiadały urządzenie, pozwalające na szybkie i łatwe opuszczanie snopów światła lub zmniejszanie jego natężenia, a jednakże oświetlające dostatecznie drogę, co najmniej na 25 m. przed pojazdem.

§ 6. (1) Pojazdy mechaniczne o specjalnem przeznaczeniu, przejeżdżające po drogach publicznych tylko okolicznościowo, a nie mogące rozwinąć szybkości większej niż 10 km na godzi-

nę, mogą być zaopatrzone tylko w jeden hamulec. Zaopatrzenie tych pojazdów w urządzenie, zapobiegające staczaniu się pojazdu w tył (§ 5 ust. 2) nie jest wymagane.

(2) Pojazdy mechaniczne, wymienione w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu, o ile znajdują się o zmroku na drodze publicznej, mają być zaopatrzone w jedno przednie światło, lub mają być oświetlone ręczną latarnią.

(3) Postanowienia, zawarte w § 4 punktach b), c), d), e), f), g), h), i k) nie mają zastosowania do pojazdów, o których mowa w niniejszym paragrafie.

§ 7. Wszystkie przyrządy i urządzenia, potrzebne do kierowania i hamowania pojazdów mechanicznych, powinny być tak rozmieszczone, aby kierowca mógł łatwo i pewnie posługiwać się nimi, zarówno we dnie jak i w nocy, nie tracąc drogi z oczu.

§ 8. Odchylenia od warunków, jakim w myśl niniejszego rozporządzenia odpowiadać mają pojazdy mechaniczne pod względem budowy, uzasadnione postępami techniki może dopuścić Minister Komunikacji.

§ 9. (1) Każdy pojazd mechaniczny powinien być zaopatrzony w napis umieszczony w miejscu dostępnem i podający pismem łatwo czytelnem: a) nazwę fabryki, która zbudowała podwozie; b) numer fabryczny podwozia (jeżeli jest wiadomy); c) numer fabryczny silnika i d) ciężar własny pojazdu. Na autobusach i pojazdach mechanicznych ciężarowych powinno być oprócz tego podane dopuszczalne obciążenie.

(2) Autobusy oraz pojazdy mechaniczne ciężarowe powinny być zaopatrzone w umieszczone z lewej strony pojazdu napisy o wymiarach przynajmniej 6 x 12 cm zawierające jasno i czytelnie wypisane w języku polskim imię, nazwisko i miejsce zamieszkania właściciela, albo też nazwę i adres firmy.

(3) Przepisy, zawarte w ustępie drugim niniejszego paragrafu, nie mają zastosowania do pojazdów państwowych, które będą oznaczane napisami w sposób ustanowiony przez właściwe władze centralne w porozumieniu z Ministrem Komunikacji i Ministrem Spraw Wewnętrznych.

ROZDZIAŁ TRZECI.

Dopuszczenie pojazdów mechanicznych do ruchu na drogach publicznych.

§ 10. Do ruchu na drogach publicznych są dopuszczone:

a) pojazdy mechaniczne zaopatrzone w dowód rejestracyjny i w znaki rejestracyjne (§ 18);

b) pojazdy mechaniczne zaopatrzone w specjalne pozwolenia i w próbne znaki rejestracyjne (§ 31);

c) pojazdy mechaniczne wojskowe, zaopatrzone w wojskowe znaki i dowody rejestracyjne (§ 82);

d) pojazdy mechaniczne zaopatrzone w międzynarodowe świadectwa samochodowe i w międzynarodowe znaki rejestracyjne (inicjały) (§ 83);

e) pojazdy mechaniczne, wymienione w § 6 ust. 1, bez dowodów i znaków rejestracyjnych (§ 34).

§ 11. Dowód rejestracyjny, wymieniony § 10 pkt. a) wydaje się albo na podstawie zaświadczenia o dopuszczalności typu do ruchu na drogach publicznych, albo na podstawie wyniku zbadania poszczególnego pojazdu.

§ 12. Krajowe wytwórnie pojazdów mechanicznych mogą uzyskać zaświadczenia o dopuszczalności do ruchu na drogach publicznych Rzeczypospolitej Polskiej typów pojazdów przez się wyrabianych.

Zaświadczenia o dopuszczalności typu pojazdów.

§ 13. Celem uzyskania zaświadczenia o dopuszczalności typu, wytwórnia powinna złożyć podanie do Ministerstwa Komunikacji z następującymi załącznikami w dwóch egzemplarzach:

a) rysunkiem technicznym pojazdu mechanicznego, uwidoczniającym silnik razem z przekładnią, oraz mechanizmy kierownicze i hamulcowe, w podziałce co najmniej 1/20 naturalnej wielkości;

b) opisem technicznym typu.

§ 14. (1) Zaświadczenie o dopuszczalności typu wydaje Minister Komunikacji po sprawdzeniu, czy pojazdy mechaniczne, wykonane według przedstawionych rysunków i opisu technicznego, odpowiadają wymaganiom niniejszego rozporządzenia, oraz po zbadaniu na dostarczonym pojeździe, czy wszystkie mechanizmy jego należycie działają.

(2) Za powyższe czynności należy uiścić opłatę w wysokości 300 zł.

Uzyskanie dowodu rejestracyjnego.

§ 15. (1) W celu uzyskania dowodu rejestracyjnego (§ 10 pkt. a) właściciel pojazdu mechanicznego powinien wnieść podanie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się miejsce stałego postoju pojazdu.

(2) Podanie o uzyskanie dowodu rejestracyjnego na nowy pojazd mechaniczny typu, dopuszczonego do ruchu (§§ 13 i 14) powinno zawierać:

a) adres właściciela pojazdu;
b) oznaczenie miejsca stałego postoju pojazdu;
c) oznaczenie rodzaju pojazdu;
d) oznaczenie przeznaczenia pojazdu;
e) numer silnika;
f) numer fabryczny podwozia, jeżeli jest wiadomy.

(3) Do podania powinien być ponadto dołączony odpis zaświadczenia o dopuszczalności typu, uzupełniony potwierdzeniem wytwórni, która pojazd mechaniczny zbudowała, stwierdzającem, że dany pojazd mechaniczny zgodny jest z typem i że odpowiada postanowieniom niniejszego rozporządzenia.

(4) Jeżeli nowy pojazd mechaniczny został zbudowany zagranicą, a należy do typu dopuszczonego do ruchu na drogach publicznych jednego z państw, które przystąpiły do międzynarodowej konwencji o ruchu automobilowym, to do podania, które powinno zawierać dane, wyszczególnione w ustępie drugim, należy załączyć: a) odpis zaświadczenia o dopuszczalności typu, zalegalizowany przez właściwy urząd konsularny Rzeczypospolitej Polskiej, w przekładzie polskim, b) potwierdzenie wytwórni, która dany pojazd mechaniczny zbudowała, lub jej pełnomocnika stale zamieszkałego w Polsce, stwierdzające, że dany pojazd mechaniczny jest zgodny z typem i odpowiada postanowieniom niniejszego rozporządzenia.

(5) Jeżeli chodzi o pojazd nie należący do typu, dopuszczonego do ruchu na drogach publicznych, podanie o uzyskanie dowodu rejestracyjnego powinno zawierać, poza adresem właściciela i oznaczeniem miejsca stałego postoju pojazdu, opis pojazdu.

(6) Jeżeli chodzi o uzyskanie dowodu rejestracyjnego dla pojazdu mechanicznego, już poprzednio rejestrowanego i następnie wycofanego z ruchu przez właściciela, winno być wskazane w podaniu, na obszarze którego województwa i za jakim numerem pojazd mechaniczny był ostatnio rejestrowany. Opis pojazdu w tym wypadku nie jest wymagany.

(7) Wojewódzka władza administracji ogólnej może w razie wątpliwości co do legalności nabycia pojazdu mechanicznego zażądać przedstawienia dowodu własności, a gdy chodzi o pojazdy pochodzenia zagranicznego, także dowodu oclenia.

§ 16. (1) Jeżeli podanie odpowiada warunkom wymienionym w § 15, wojewódzka władza administracji ogólnej wzywa właściciela pojazdu mechanicznego do przedstawienia go w oznaczonym terminie do oględzin i próbnej jazdy.

(2) Oględziny polegają:

a) w stosunku do pojazdów, należących do typów dopuszczonych do ruchu na drogach publicznych, na sprawdzeniu zgodności pojazdów z typem;

b) w stosunku do innych pojazdów, na technicznem zbadaniu czy pojazd odpowiada warunkom rodzaju drugiego.

(3) Oględziny i próbna jazda odbywają się w obecności właściciela pojazdu lub jego pełnomocnika.

§ 17. (1) Oględziny pojazdów mechanicznych i próbne jazdy przeprowadza, wyznaczony przez wojewodę (w mieście stoł. Warszawie przez Komisarza Rządu m. st. Warszawy), urzędnik techniczny. Równocześnie z oględzinami przedstawiciel władzy wojskowej przeprowadza klasyfikację wojskową pojazdów mechanicznych.

(2) Minister Komunikacji przekaże przeprowadzanie oględzin pojazdów mechanicznych i próbnych jazd odpowiednim organizacjom społecznym na warunkach szczegółowo ustalonych.

§ 18. (1) Na podstawie wyników oględzin pojazdu i próbnej jazdy wojewódzka władza administracji ogólnej albo:

a) wydaje właścicielowi pojazdu mechanicznego tymczasowe zaświadczenie o rejestracji pojazdu mechanicznego, stwierdzające dopuszczenie pojazdu do ruchu, a dowód rejestracyjny przesyła powiatowej władzy administracji ogólnej, właściwej według miejsca stałego postoju pojazdu celem wykorzystania danych, zawartych w dowodzie rejestracyjnym dla celów ewidencyjnych i doręczenia go właścicielowi pojazdu mechanicznego, albo

b) odmawia wydania dowodu rejestracyjnego z podaniem powodów odmowy i przesyła odpis odmownego orzeczenia wszystkim innym wojewódzkim władzom administracji ogólnej do wiadomości.

(2) Równocześnie z wydaniem tymczasowego zaświadczenia o rejestracji pojazdu mechanicznego wydaje się tablice ze znakami rejestracyjnemi ze zwrotem kosztów tablic.

(3) Wydany dowód rejestracyjny uważa się za ważny przy jednoczesnem okazaniu karty kontroli opłat na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego.

(4) Dowód rejestracyjny traci swoją ważność, jeżeli obowiązany do zapłacenia opłaty na rzecz Państwowego Funduszu nie uiścił opłaty w przepisanym terminie płatności.

Znaki rejestracyjne.

§ 10. (1) Znaki rejestracyjne mają zawierać skrót nazwy województwa i numer, pod którym pojazd zarejestrowano. Województwo Wileńskie oznacza się literami „WN", miasto stołeczne Warszawę literą „W", — wszystkie inne województwa za pomocą pierszych dwóch spółgłosek ich nazwy.

(2) Sposób wykonania tablic rejestracyjnych i numery, pod któremi pojazdy mechaniczne mają być rejestrowane w poszczególnych województwach ustala Minister Komunikacji.

(3) Zabronione jest zakrywanie i ozdabianie w jakikolwiek sposób znaków rejestracyjnych, jak również umieszczanie z przodu lub z tyłu pojazdu mechanicznego innych znaków, nieprzewidzianych w niniejszem rozporządzeniu, z wyjątkiem znaków:

a) wytwórni,

b) dyplomatycznych,

c) państwowych,

d) miejskich i

e) klubów automobilowych i Touring klubów.

(4)Tablice ze znakami rejestracyjnemi powinny być umieszczone na widocznem miejscu w płaszczyznach pionowych, prostopadłych do osi podłużnej pojazdu, a na pojazdach mechanicznych dwukołowych w pionowej płaszczyźnie osi podłużnej pojazdu, i przytwierdzone do pojazdu mechanicznego na stałe zapomocą śrub, nitów lub gwoździ oraz utrzymywane w stanie czytelnym.

(5) Pojazdy mechaniczne więcej niż dwukołowe powinny być zaopatrzone w dwie tablice ze znakami rejestracyjnemi, a mianowicie — z przodu i z tyłu pojazdu.

(6) Pojazdy mechaniczne dwukołowe, powinny być zaopatrzone w jedną tablicę, przytwierdzoną na przodzie wzdłuż pojazdu.

§ 20. Samowolne przenoszenie znaków rejestracyjnych z jednego pojazdu na drugi, chociażby tego samego typu, jest zakazane.

§ 21. (1) Pojazdy mechaniczne prowadzone przez uczących się jazdy powinny być w czasie jazdy zaopatrzone z przodu i z tyłu w okrągłe tarcze, nie zasłaniające znaków rejestracyjnych, o średnicy 30 cm z wypisanemi słowami „NAUKA JAZDY" na ciemno-błękitnem tle, białemi literami, w dwa rzędy, w prostych linjach. Litery powinny być drukowane, nie fantazyjnie, o szerokości 35 mm, wysokości 50 mm, grubości kreski 8 mm, odległość między rzędami powinna wynosić 40 mm. Jeżeli konstrukcja pojazdu utrudnia umieszczenie dwóch takich tarcz, można umieszczać jedną tarczę z napisami widocznemi z przodu i z tyłu. Również może być w tych przypadkach zmziejszona średnica tarcz, nie więcej jednak niż do 20 cm. z odpowiedniem zmniejszeniem napisu.

(2) Z tyłu pojazdów mechanicznych, używanych tylko do nauki, umieszczanie tablic z napisem „NAUKA JAZDY", może być zastąpione przez odpowiednie namalowanie.

Termin ważności i prolongata dowodów rejestracyjnych.

§ 22. Dowód rejestracyjny, z zastrzeżeniem postanowień § 18 ust. 3 i 4, jest ważny na przeciąg jednego roku.

§ 23. Dowód rejestracyjny może być przedłużany. Dla uzyskania przedłużenia należy złożyć dowód rejestracyjny wraz z pisemnem oświadczeniem, że pojazd nie uległ ważnym zmianom konstrukcyjnym (§ 24 pkt. 2), u powiatowej władzy administracji ogólnej, właściwej według miejsca stałego postoju pojazdu, która wyda właścicielowi pojazdu tymczasowe zaświadczenie o złożeniu dowodu, stwierdzające dopuszczenie pojazdu do ruchu, a dowód rejestracyjny prześle do decyzji właściwej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

§ 24. (1) Przedłużenie dowodów rejestracyjnych pojazdów mechanicznych, nieprzeznaczonych do użytku publicznego, następuje w zasadzie bez technicznego badania pojazdu, jeżeli pojazd nie uległ ważnym zmianom konstrukcyjnym.

(2) Jako ważne zmiany konstrukcyjne należy uważać zmianę źródła siły, wbudowanie nowego silnika, zmianę ustroju podwozia, hamulców, mechanizmu kierowniczego, wreszcie takie przeróbki nadwozia, które powodują zmianę nośności, znaczną zmianę ciężaru środka ciężkości.

(3) Przedłużenie dowodów rejestracyjnych na pojazdy mechaniczne, przeznaczone do użytku publicznego, oraz na pojazdy, które uległy ważnym zmianom konstrukcyjnym, następuje na podstawie technicznego zbadania pojazdu w trybie przewidzianym w § 17.

(4) Wojewódzka władza administracji ogólnej albo przedłuży właścicielowi pojazdu mechanicznego dowód rejestracyjny i przesyła go powiatowej władzy administracji ogólnej, właściwej według miejsca stałego postoju pojazdu, celem wykorzystania danych zawartych w dowodzie rejestracyjnym dla celów ewidencyjnych i doręczenia właścicielowi pojazdu, albo odmówi przedłużenia dowodu rejestracyjnego z podaniem powodów.

§ 25. Po upływie terminu, wskazanego w § 22 wojewódzka władza administracji ogólnej zarządzi odebranie nieprzedłużonych dowodów rejestracyjnych oraz tablic ze znakami rejestracyjnymi.

Meldowanie dowodów rejestracyjnych i zaznaczanie zmian w dych dowodach.

§ 26. Właściciel pojazdu mechanicznego, który otrzymał tymczasowe zaświadczenie o rejestracji pojazdu mechanicznego (§ 18), albo zaświadczenie o złożeniu dowodu rejestracyjnego

(§ 23) obowiązany jest przed upływem terminu ważności otrzymanego zaświadczenia przedstawić je u powiatowej władzy administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się miejsce stałego postoju pojazdu.

§ 27. (1) Właściciel pojazdu mechanicznego obowiązany jest najdalej w ciągu dni czternastu zawiadomić powiatową władzę administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się miejsce stałego postoju pojazdu, o wszelkich okolicznościach, wywołujących zmianę danych, zamieszczonych w dowodzie rejestracyjnym.

(2) Powiatowa władza administracji ogólnej zaznacza zgłoszone zmiany w dowodzie rejestracyjnym i w wykazach urzędowych, oraz zawiadamia o nich wojewódzką władzę administracji ogólnej.

(3) Jeżeli w pojeździe mechanicznym dokonano ważnych zmian konstrukcyjnych (§ 24 pkt. 2) albo jeżeli ma być przeznaczony do użytku publicznego pojazd mechaniczny, który dotychczas na ten cel nie był używany, powiatowa władza administracji ogólnej zawiadamia o tem wojewódzką władzę administracji ogólnej, która podda pojazd zbadaniu technicznemu.

(4) W razie zmiany właściciela pojazdu mechanicznego, poprzedni właściciel powinien bezzwłocznie przedstawić dowód rejestracyjny oraz tablice ze znakami rejestracyjnemi właściwej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej. Wydanie dowodu rejestracyjnego nowemu właścicielowi powinno być dokonane w sposób podany w § 18, jednak bez technicznego zbadania pojazdu, jeżeli nie zachodzą okoliczności, wskazane w ust. 3.

(5) Z chwilą zwrócenia dowodu i znaków rejestracyjnych, pojazd uważa się za wycofany z ruchu.

§ 28. W razie przeniesienia pojazdu mechanicznego z dotychczasowego miejsca stałego postoju do miejscowości znajdującej się na obszarze innego województwa, właściciel pojazdu powinien w ciągu czternastu dni wnieść podanie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, właściwej według nowego miejsca stałego postoju pojazdu, o zarejestrowanie pojazdu mechanicznego i o wydanie nowych tablic ze znakami rejestracyjnymi i przedstawić w tym celu dowód rejestracyjny oraz tablice ze znakami rejestracyjnymi. Wydanie dowodu rejestracyjnego po dokonaniu w nim przez wojewódzką władzą administracji ogólnej odpowiednich zmian powinnno być dokonane w ten sam sposób, jak i w przypadkach zmiany właściciela pojazdu (§ 27 ust. 4).

Ponowne zbadanie pojazdów.

§ 29. (1) Niezależnie od przypadków, wymienionych w § 27 ust. 3 wojewódzka władza administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się pojazd mechaniczny, może zarządzić w każdym czasie ponowne zbadanie go w trybie ustalonym w § 17, jeżeli zachodzą okoliczności, które wskazują na to, że pojazd znajduje się w stanie niebezpiecznym dla ruchu.

(2) W razie stwierdzenia, że pojazd mechaniczny nie odpowiada warunkom, wymienionym w §§ 3, 4, 5, 6, 7 i 9 lub że używanie go zagrażałoby bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu, jako też w razie niedostarczenia przez właściciela w wyznaczonym terminie pojazdu do zbadania, bez usprawiedliwienia powodów takiego niedostarczenia, wojewódzka władza administracji ogólnej może zarządzić odebranie dowodu rejestracyjnego.

Próbne znaki rejestracyjne.

§ 31. (1) Jeżeli pojazd mechaniczny ma być przeznaczony do jazd, które nie mają charakteru normalnego użytkowania, wojewódzka władza administracji ogólnej może po złożeniu przez interesowanego podania, wydać specjalne pozwolenie na dopuszczenie pojazdu do ruchu, oraz próbne znaki rejestracyjne.

(2) Korzystanie z pozwolenia dozwolone jest tylko w zakresie i na warunkach w niem wyszczególnionych.

(3)Opłata za korzystanie z jednej pary próbnych znaków wynosi 3 zł. za każdy dzień, a w razie niezwrócenia znaków w wyznaczonym terminie, dodatkowo 2 zł. za każdy dzień opóźnienia zwrotu. W tej samej wysokości pobiera się opłatę za próbny znak dla motocykla.

(4) Za korzystanie ze znaków próbnych na okres 3 dni dla koniecznych przejazdów związanych z rejestracją nie pobiera się opłaty.

(5) Wytwórnie samochodowe i firmy, uprawiające handel samochodami, mogą otrzymywać za zgodą Ministra Komunikacji określoną ilość znaków próbnych za opłatą zniżoną o połowę.

§ 32. Próbne znaki rejestracyjne powinny czynić zadość wymaganiom, ustalonym w § 19, a różnią się od stałych znaków rejestracyjnych tem, że po numerze mają być dodane litery „PR".

§ 33. Osoby i przedsiębiorstwa, które korzystają z pozwoleń, wymienionych w § 31 dłużej, niż 30 dni, obowiązane są prowadzić książkę wyjazdów i okazywać ją władzom na każde żądanie.

Zgłaszanie pojazdów o przeznaczeniu specjalnem.

§ 34. (1) Pojazdy mechaniczne, wymienione w § 6 ust. 1 mają być zgłoszone u powiatowej władzy administracji ogólnej, właściwej ze względu na miejsce stałego postoju pojazdu.

(2) W razie wątpliwości, czy dany pojazd podpada pod postanowienia ustępu pierwszego, wojewódzka władza administracji ogólnej może zarządzić techniczne zbadanie takiego pojazdu, w trybie przewidzianym w § 17.

ROZDZIAŁ CZWARTY.

Prowadzenie pojazdów mechanicznych.

§ 35. (1) Ruch pojazdów mechanicznych na drogach publicznych bitych i brukowanych powinien odbywać się na twardej nawierzchni; jeśli jednak na drogach istnieją specjalne miękkie letnie tory, wówczas ruch może odbywać się także na tych torach.

Stosowanie niszczących jezdnię urządzeń przeciwślizgowych na drogach o nawierzchni bitej lub brukowanej, dopuszczalne jest tylko podczas ślizgawicy, lub na śniegu.

Normy szybkości.

§ 36. Szybkość ruchu pojazdów powinna być taka, aby kierowca panował w każdej sytuacji nad pojazdem i aby bezpieczeństwo publiczne nie było zagrożone. Jednakże największa dopuszczalna szybkość ruchu autobusów na pełnych obręczach gumowych nie może przekraczać 40 km na godzinę, a na pneumatykach 60 km na godzinę, największa zaś dopuszczalna szybkość ruchu innych pojazdów, których całkowita waga, złożona z ciężaru własnego i największego dopuszczalnego ładunku, jest większa niż 3500 kg. nie może przekraczać: dla pojazdów na obręczach metalowych 10 km na godzinę, dla pojazdów na pełnych obręczach gumowych (masywy i półpneumatyki drążone) 40 km na godzinę i dla pojazdów na pneumatykach 60 km na godzinę.

§ 37. W zabudowanych dzielnicach miast, uzdrowisk i innych osiedli, zabrania się bez względu na wagę pojazdu prowadzenia pojazdów ciężarowych na metalowych obręczach z szybkością przekraczającą — 10 km na godzinę, ciężarowych na pełnych obręczach gumowych (masywy i półpneumatyki drążone) — 20 km na godzinę i osobowych — 40 km na godzinę.

§ 38. Na mostach, przed którymi umieszczono odpowiednie ostrzeżenie, szybkość ruchu pojazdu mechanicznego powinna być zmniejszona do następujących norm:

a) dla pojazdów, których całkowita waga, złożona z ciężaru własnego i największego dopuszczalnego obciążenia, przekracza 3500 kg, 10 km na godzinę;

b) dla pozostałych pojazdów — 20 km na godzinę.

§ 39. (1) Na skrzyżowaniach dróg, jeżeli niema odmiennych przepisów, wydanych na mocy § 53, kierowca powinien ustąpić pierwszeństwa pojazdom nadjeżdżającym z jego prawej strony.

(2) Na skrzyżowaniach dróg, jak również, gdy droga nie jest widoczną, kierowca powinien zmniejszyć szybkość pojazdu.

Obowiązki kierowcy podczas jazdy.

§ 40. Kierowca obowiązany jest:

a) podczas jazdy trzymać się prawej strony drogi w kierunku jazdy, jeżeli szczególne warunki miejscowe nie stoją temu na przeszkodzie;

b) zboczyć na prawo — przy mijaniu jadących lub idących w przeciwnym kierunku oraz gdy jest wyprzedzany;

c) zboczyć na lewo, gdy wyprzedza dążących w tym samym kierunku.

§ 41. (1) Kierowca obowiązany jest przed wyprzedzaniem dawać ostrzegawcze sygnały dźwiękowe, a ostrzeżeni obowiązani są zboczyć na prawo i przepuścić wyprzedzającego po swej lewej stronie.

(2) Kierowca może wyprzedzać tylko wówczas, gdy droga jest odpowiednio szeroka, gdy przed wyprzedzanym znajduje się dostateczna przestrzeń wolna i nikt nie zbliża się z przeciwnej strony.

(3) Zabrania się wyprzedzać na takich odcinkach drogi, gdzie droga nie jest widoczna na dostateczną odległość, jako też na mostach, skrętach i skrzyżowaniach dróg.

(4) Przy mijaniu powinien kierowca zmniejszyć szybkość tak, aby mijanie mogło odbyć się bezpiecznie dla wymijanych, a w razie grożącego niebezpieczeństwa — wstrzymać pojazd.

§ 42. (1) Kierowca, chcąc zatrzymać pojazd, cofnąć go lub skręcić w bok, powinien dać znak o swoim zamiarze sygnałem dźwiękowym oraz ruchem ręki,albo za pomocą specjalnego przyrządu, którego działanie jest widoczne i łatwo zrozumiałe zarówno dla znajdujących się z przodu jak i z tyłu pojazdu.

(2) Przy zatrzymywaniu pojazdu kierowca obowiązany jest sprowadzić go na prawą stronę drogi (w kierunku ruchu), jak najdalej od środka drogi, a w każdym razie w ten sposób, aby nie zatamować ruchu na drodze.

§ 43. (1) Kierowca pojazdu mechanicznego obowiązany jest zawczasu dawać dźwiękowe sygnały ostrzegawcze:

a) przed wyprzedzaniem;

b) na skrzyżowaniach dróg;

c) tam, gdzie droga nie jest widoczna na przestrzeni dostatecznej dla zatrzymania pojazdu;

d) w innych okolicznościach, w których zachodzi tego potrzeba.

(2) Zabrania się nadużywania sygnałów dźwiękowych, lub używania ich bez potrzeby.

3) Zabrania się używania jako sygnałów ostrzegawczych dzwonków i wielotonowych przyrządów sygnałów, a w zabudowanych dzielnicach miast, uzdrowisk i innych osiedli — gwizdawek i sygnałów o silnym przejmującym dźwięku, z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w § 45.

Sygnały świetlne i dźwiękowe.

§ 44. (1) Od zmroku do świtu oraz podczas silnej mgły pojazd mechaniczny powinien mieć zapalone dwie latarnie przednie, tylną latarnię czerwoną oraz mieć oświetlone tylne znaki rejestracyjne.

(2) Używanie reflektorów dozwolone jest jedynie tam, gdzie niema oświetlenia publicznego lub gdzie ono jest niedostateczne.

(3) Przy wymijaniu z zapalonymi reflektorami, kierowca pojazdu mechanicznego powinien: albo opuścić snop światła, albo zmniejszyć jego natężenie, albo przełączyć światła reflektorów na latarnie tak, aby światło nie raziło jadących z przeciwnej strony, a jednakże oświetlało dostatecznie drogę przynajmniej na 25 m. przed pojazdem.

(4) Podczas postoju na drodze od zmroku do świtu oraz podczas silnej mgły, kierowca pojazdu mechanicznego obowiązany jest zaświecić tylną latarkę czerwoną oraz oświetlić tylne znaki rejestracyjne.

§ 45. (1) Kierowcy pojazdów straży ogniowej i policji państwowej, śpieszących do wypadków nie są obowiązani stosować się do przepisów o największej dopuszczalnej szybkości, o ruchu pojazdów na skrzyżowaniach dróg i ulic, o mijaniu i wyprzedzaniu pojazdów, oraz mogą używać odmiennego oświetlenia i odrębnych sygnałów dźwiękowych, a znajdujący się na drodze, obowiązani są zawczasu usuwać się z drogi i pozostawiać miejsce wolne tym pojazdom.

(2) Państwowi urzędnicy służby drogowej powołani do wykonywania kontroli ruchu na drogach publicznych, mogą uży-

wać odmiennego oświetlenia i odrębnych sygnałów dźwiękowych.

(3) Pozatem, jeżeli to jest konieczne ze względu na interes publiczny, wojewódzkie władze administracji ogólnej, mogą nadawać uprawnienia, wymienione w ustępie pierwszym, ambulansom sanitarnym pewnych instytucyj publicznych i prywatnych; z uprawnień tych mogą korzystać tylko ambulanse, śpieszące do wypadków.

(4) Wojewódzkie władze administracji ogólnej mogą zabronić osobom prywatnym używania na pewnym obszarze sygnałów dźwiękowych, używanych na tym obszarze przez instytucje, wymienione w ustępach pierwszym i drugim, w okolicznościach przytoczonych w tych ustępach.

Stosowanie się do wezwań policji.

§ 46. (1) Kierowca pojazdu mechanicznego obowiązany jest stosować się do znaków, dawanych mu przez funkcjonarjuszów policji państwowej, służby drogowej i urzędów gminnych oraz do znaków i sygnałów, ustawianych na drogach publicznych przez właściwe władze.

(2) W razie uzasadnionych wątpliwości, czy zachowane zostały granice dopuszczalnego obciążenia pojazdu, określone w dowodzie rejestracyjnym, kierowca pojazdu mechanicznego obowiązany jest na wezwanie państwowych urzędników służby drogowej, powołanych do wykonywania kontroli ruchu na drogach publicznych udawać się do wagi, jeżeli waga znajduje się nie dalej, niż 10 km. w celu sprawdzenia ciężaru pojazdu.

Przejazdy przez most.

§ 47. (1) Kierowca pojazdu mechanicznego, którego całkowita waga przekracza 3500 kg, obowiązany jest przy wjazdach na mosty zwracać uwagę na tablice, określające dopuszczalne obciążenie mostu (ciężar ruchomy). Jeżeli całkowita waga pojazdu przekracza wskazane na tablicy obciążenie, kierowca może przejeżdżać przez most tylko za specjalnem pozwoleniem właściwego zarządu drogowego.

Pomoc przy wypadkach i obowiązek kierowcy dokonywania kontroli technicznej pojazdów.

§ 48. Kierowca pojazdu mechanicznego, który spowodował wypadek z ludźmi, powinien niezwłocznie zatrzymać pojazd i przyjść z pomocą ofiarom wypadku.

§ 49. Przed każdym wyjazdem kierowca powinien upewnić się, czy pojazd znajduje się w stanie zdatnym do ruchu w myśl przepisów niniejszego rozporządzenia.

Czego niewolno czynić kierowcy.

§ 50. Zabrania się kierowcy: —

a) prowadzenia pojazdu mechanicznego, będąc w stanie nietrzeźwym;

b) oddalania się od pojazdu przy pracującym silniku lub bez sprowadzenia pojazdu na prawą stronę jezdni jaknajdalej od środka drogi, albo bez zaciśnięcia hamulca i bez zastosowania urządzenia, uniemożliwiającego wprawienie pojazdu w ruch przez osoby niepowołane;

c) dopuszczania do dymienia pojazdu, z wyjątkiem ruszania z miejsca i zmiany szybkości;

d) dopuszczania do hałaśliwego wydmuchu gazów spalinowych w zabudowanych dzielnicach miast, uzdrowisk i innych osiedli oraz przy wymijaniu ludzi i zwierząt;

e) ładowania pojazdu w ten sposób, aby szerokość naładowanego pojazdu przekraczała 2,5 m, a ogólna wysokość nad poziomem drogi 4 m;

f) prowadzenia pojazdu mechanicznego innego rodzaju, niż wymieniony w pozwoleniu na prowadzenie pojazdów.

Odpowiedzialność właścicieli pojazdów i kierowców.

§ 51. (1) Właściciel pojazdu mechanicznego lub jego pełnomocnik, tudzież kierowca są odpowiedzialni za niezaopatrzenie pojazdu w przepisane znaki rejestracyjne, za nienależyte zaopatrzenie pojazdu we wszystkie przepisane przyrządy i urządzenia oraz za nieprawidłowe ich utrzymywanie i działanie.

(2) Właściciel pojazdu mechanicznego lub jego pełnomocnik tudzież kierowca są odpowiedzialni za rozmyślne lub pochodzące z niedbalstwa dopuszczenie do korzystania z pojazdu w sposób niezgodny z jego przeznaczeniem, określonem w dowodzie rejestracyjnym lub w specjalnem pozwoleniu na próbną jazdę, oraz za przeciążenie pojazdu ponad normy, oznaczone w dowodzie rejestracyjnym.

(3) Właściciel pojazdu mechanicznego lub jego pełnomocnik tudzież kierowca są odpowiedzialni za rozmyślne lub pochodzące z niedbalstwa dopuszczenie do samodzielnego prowadzenia pojazdu przez osobę, nie posiadającą pozwolenia na prowadzenie takiego pojazdu, oraz za rozmyślne lub przez niedbalstwo dopuszczenie do ruchu na drogach publicznych pojazdu, który nie jest zaopatrzony w dowód rejestracyjny, lub w specjalne pozwolenie na próbną jazdę, albo w międzynarodowe świadectwo samochodowe.

Dokumenty kierowcy podczas jazdy.

§ 52. (1) Kierowca pojazdu mechanicznego obowiązany jest mieć przy sobie pozwolenie na prowadzenie pojazdu oraz

dowód rejestracyjny pojazdu, albo specjalne pozwolenie na próbną jazdę, albo międzynarodowe świadectwo samochodowe, albo wojskowy dowód rejestracyjny. Kierowca pojazdu, podlegającego opłacie na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego, powinien mieć przy sobie ponadto kartę kontroli opłat na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego.

(2) Kierowca pojazdu mechanicznego powinien okazywać powyższe dokumenty na żądanie funkcjonarjuszów policji państwowej, służby drogowej i urzędów gminnych.

Uprawnienia władz administracyjnych wydawania zmian o ruchu pojazdów.

§ 53. Stosownie do specjalnych warunków miejscowych, związanych z bezpieczeństwem ruchu lub ze stanem dróg i mostów, wojewódzkie władze administracji ogólnej mają prawo:

a) wydawania w ramach niniejszego rozporządzenia szczegółowych przepisów o ruchu pojazdów;

b) zamykania lub ograniczania czasowo ruchu pojazdów albo niektórych ich rodzajów w poszczególnych miejscowościach lub na określonych odcinkach dróg.

§ 54. W wypadkach nagłych, gdy względy bezpieczeństwa ruchu tego wymagają, zarządzenia, wymienione w § 53 pkt. b), ma prawo wydawać również powiatowa władza administracji ogólnej, wszelako powinna bezzwłocznie donieść o tem właściwej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, która może zatwierdzić, albo uchylić wydane zarządzenie.

§ 55. Wojewódzkie władze administracji ogólnej zawiadamiają Ministra Komunikacji i Ministra Spraw Wewnętrznych o przepisach, jakie wydały na podstawie § 53, jednocześnie z ich ogłoszeniem.

ROZDZIAŁ PIĄTY.

Pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych.

§ 56 (1) Do samodzielnego prowadzenia pojazdów mechanicznych upoważnione są osoby, które posiadają odpowiednie pozwolenie. Pozwolenie może opiewać na:

a) prowadzenie pojazdów, nieprzeznaczonych do użytku publicznego,

b) prowadzenie pojazdów, przeznaczonych do użytku publicznego,

c) prowadzenie pojazdów wojskowych. Za odpowiednie pozwolenie uważa się również międzynarodowe pozwolenie na prowadzenie pojazdów.

(2) Do prowadzenia pojazdów mechanicznych, wymienionych w § 6 ust. 1 uzyskanie pozwolenia nie jest wymagane.

A) Pozwolenie na prowadzenie pojazdów, nieprzeznaczonych do użytku publicznego.

§ 57. Pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych, nie przeznaczonych do użytku publicznego nie może być udzielone osobom, które:

a) nie ukończyły 18 lat życia, a jeżeli chodzi o prowadzenie motocykli bez wózków przyczepnych, 16 lat życia:

b) posiadają wady organiczne lub psychiczne, uniemożliwiające lub utrudniające prowadzenie pojazdu, albo podlegają nałogom, utrudniającym prawidłowe prowadzenie pojazdów;

c) nie rozumieją języka polskiego i nie umieją czytać po polsku w takim stopniu, aby mogły orjentować się w przepisach ruchu drogowego.

§ 58. (1) Ubiegający się o pozwolenie na prowadzenie pojazdów, wymienionych w § 57, powinien złożyć podanie do właściwej według jego miejsca zamieszkania wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

(2) Podanie ubiegającego się o pozwolenie powinno zawierać wyjaśnienie, czy nie odmówiono mu już udzielenia pozwolenia i czy nie odebrano mu udzielonego już poprzednio pozwolenia.

(3) Do podania powinny być dołączone:

a) metryka (świadectwo) urodzin lub inny dowód stwierdzający wiek;

b) świadectwo lekarskie stwierdzające, że ubiegający się o pozwolenie nie posiada wad, wymienionych w § 57 pkt. b), wydane w okresie dni 30 przed datą wniesienia podania;

c) świadectwo, stwierdzające, że ubiegający się o pozwolenie na prowadzenie pojazdów posiada:

1) praktyczną umiejętność prowadzenia pojazdu mechanicznego;

2) znajomość porządkowych przepisów drogowych, tak ogólnych, jak i szczegółowych, obowiązujących na obszarze danego województwa (stołecznego miasta Warszawy);

3) podstawowe wiadomości techniczne o ogólnej konstrukcji pojazdu mechanicznego i o działaniu głównych jego części;

4) umiejętność obchodzenia się z benzyną i innymi materjałami spalinowymi; świadectwo wystawia instytucja,

upoważniona przez Ministra Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych *);

d) dwie niepodklejone fotografje o wymiarach 4×6 cm.

4) Wojewódzka władza administracji ogólnej może:

a) zażądać od ubiegającego się o pozwolenie przedstawienia dowodu miejsca zamieszkania;

b) zarządzić zbadanie ubiegającego się o pozwolenie przez urzędowego lekarza.

(5) W wyjątkowych przypadkach można wnieść podanie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, w której okręgu ubiegający się o pozwolenie czasowo przebywa. W podaniu należy podać okoliczności, skłaniające ubiegającego się o pozwolenie do złożenia podania u tej władzy. Władza, u której podanie złożono, nada sprawie dalszy bieg, jeżeli uzna przytoczone w podaniu okoliczności za zasługujące na uwzględnienie.

§ 59. Jeżeli nie zachodzą przeszkody, wymienione w § 57 i ubiegający się o pozwolenie wykazał się świadectwami, wymienionemi w § 58 ust. 3), wojewódzka władza administracji ogólnej wydaje pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych, nieprzeznaczonych do użytku publicznego, a mianowicie:

a) wszelkich pojazdów mechanicznych;

b) wszelkich pojazdów mechanicznych z wyjątkiem motocykli;

c) motocykli z wózkami przyczepnemi lub

d) motocykli bez wózków przyczepnych.

§ 60. Posiadający pozwolenie na prowadzenie pojazdów, wymienionych w punktach b), c), albo d) § 59 może uzyskać pozwolenie na prowadzenie wszelkiego rodzaju pojazdów mechanicznych, nieprzeznaczonych do użytku publicznego, po przedstawieniu świadectwa upoważnionej instytucji (§ 58 ust. 3 pkt. c), że posiada dostateczną znajomość prowadzenia wszelkiego rodzaju pojazdów mechanicznych.

Prowadzenie pojazdów przez wojskowych.

§ 61. (1) Wojskowy zawodowy, lub odbywający obowiązkową czynną służbę wojskową, nie posiadający pozwolenia na prowadzenie wojskowych pojazdów mechanicznych, może uzyskać pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych niewojskowych i nie przeznaczonych do użytku publicznego w try-

*) Wobec niepowołania przez Ministra takiej Instytucji egzaminacyjnej, egzaminy odbywają się według obowiązującego dotąd systemu wobec specjalnych Komisji Oddziałów Drogowych.

bie, przewidzianym w poprzednich paragrafach, jeżeli przedstawi pisemne pozwolenie swego dowódcy (komendanta lub kierownika, posiadającego prawa co najmniej dowódcy pułku).

(2) Wojskowy zawodowy lub odbywający obowiązkową czynną służbę wojskową, który posiada pozwolenie na prowadzenie wojskowych pojazdów, może otrzymać pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych, nieprzeznaczonych do użytku publicznego, po wniesieniu do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej podania z dołączeniem:

a) pozwolenia na prowadzenie wojskowych pojazdów lub uwierzytelnionego odpisu tegoż pozwolenia;

b) dwóch niepodklejonych fotografij;

c) pozwolenia władzy wojskowej, wymienionego w ust. 1.

§ 62. Wojskowy zawodowy lub odbywający obowiązkową czynną służbę wojskową, który posiada pozwolenie na prowadzenie wojskowych pojazdów, może otrzymać po zwolnieniu z wojska pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych, jeżeli w ciągu roku od daty zwolnienia z wojska złoży do właściwej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej podanie z dołączeniem pozwolenia wojskowego lub uwierzytelnionego odpisu tegoż, świadectwa lekarskiego oraz dwóch niepodklejonych fotografij. Ubiegający się o pozwolenie na prowadzenie pojazdów, przeznaczonych do żytku publicznego, powinien ponadto dołączyć do podania świadectwo stwierdzające, że posiada dostateczną znajomość udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku (§ 65 ust. 3).

Meldunek o zmianie zamieszkania.

§ 63. Posiadający pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych, nieprzeznaczonych do użytku publicznego, obowiązany jest w razie zmiany miejsca zamieszkania, przedstawić to pozwolenie w ciągu dni 14 powiatowej władzy administracji ogólnej, w której okręgu zamieszkał, celem odnotowania zmiany adresu.

B) Pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych przeznaczonych do użytku publicznego.

§ 64. Pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych, przeznaczonych do użytku publicznego, nie może być udzielone osobom, które:

a) nie ukończyły 21 lat życia;

b) służą w wojsku w charakterze wojskowych zawodowych, lub odbywają obowiązkową czynną służbę wojskową;

c) nie posiadają kwalafikacyj, dających gwarancję, że zawód kierowcy pojazdów, przeznaczonych do użytku publicznego, wykonywać będą bez narażenia na szkodę bezpieczeństwa publicznego;

d) nie posiadają warunków, określonych w § 57 w punktach b) i c) niniejszego rozporządzenia.

§ 65. (1) Ubiegający się o pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych, przeznaczonych do użytku publicznego, powinien wnieść za pośrednictwem powiatowej władzy administracji ogólnej, podanie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, właściwej według jego miejsca zamieszkania.

(2) Podanie ubiegającego się o pozwolenie powinno zawierać wyjaśnienie, czy posiada już jakiekolwiek pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych, czy odmówiono mu już udzielenia pozwolenia i czy odebrano mu udzielone już poprzednio pozwolenie na prowadzenie pojazdów.

(3) Do podania należy dołączyć załączniki, wymienione w § 58 ust. 3 w punktach a), b) i d), a ponadto:

a) świadectwo stwierdzające, że ubiegający się o pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych, przeznaczonych do użytku publicznego posiada:

1) praktyczną umiejętność prowadzenia pojazdu mechanicznego;

2) dokładną znajomość porządkowych przepisów drogowych, jak i przepisów szczegółowych obowiązujących na obszarze danego województwa (m. st. Warszawy);

3) dokładną znajomość konstrukcji pojazdu i działania jego części;

4) umiejętność przeprowadzenia doraźnych napraw pojazdu w zakresie potrzebnym dla utrzymania ruchu;

5) umiejętność obchodzenia się z benzyną i innymi materjałami spalinowymi; świadectwo wystawia instytucja, upoważniona przez Ministra Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych;

b) świadectwo stwierdzające, że ubiegający się o pozwolenie posiada dostateczną znajomość udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku, wystawione przez instytucję, upoważnioną przez Ministra Spraw Wewnętrznych, oraz

c) dowód, stwierdzający stosunek do służby wojskowej.

(4) Powiatowa władza administracji ogólnej może zażądać od ubiegającego się o pozwolenie przedstawienia dowodu zamieszkania.

(5) Powiatowa władza administracji ogólnej obowiązana jest zebrać wiadomości o ubiegającym się o pozwolenie, a w szczególności ustalić, czy i za co był karany oraz czy nie oddaje się pijaństwu, lub innym szkodliwym nałogom i przesłać podanie z własnym wnioskiem do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

§ 66. (1) Wojewódzka władza administracji ogólnej może zarządzić zbadanie ubiegającego się o pozwolenie przez urzędowego lekarza.

(2) Jeżeli nie zachodzą przeszkody przewidziane w § 64 i ubiegający się o pozwolenie wykazał się świadectwami, wymienionemi w § 65 ust. 3, wojewódzka władza administracji ogólnej wydaje pozwolenie, zatrzymując ewentualnie posiadane pozwolenie.

§ 67. Postanowienie § 63 ma zastosowanie do osób, posiadających pozwolenie na prowadzenie pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego.

C) Odbieranie pozwolenia na prowadzenie pojazdów mechanicznych.

§ 68. (1) Jeżeli po wydaniu pozwolenia na prowadzenie pojazdów mechanicznych zostaną ujawnione albo zajdą okoliczności, które w myśl postanowień niniejszego rozporządzenia powodują odmowę udzielenia pozwolenia, wojewódzka władza administracji ogólnej, która wydała pozwolenie, zarządzi jego odebranie.

(2) Władza, która wydała pozwolenie, może również zarządzić odebranie pozwolenia na prowadzenie pojazdów mechanicznych, jeżeli zostaną stwierdzone takie okoliczności, które wskazują, że kierowca nie daje gwarancji prowadzenia pojazdu bez narażenia na szkodę bezpieczeństwa publicznego.

(3) Władza, która wydała pozwolenie, może w razie powzięcia uzasadnionych wątpliwości co do umiejętności kierowania pojazdem wezwać posiadającego pozwolenie na prowadzenie pojazdu do poddania się ponownemu zbadaniu przed upoważnioną instytucją (§ 58 ust. 3 pkt. c), czy posiada potrzebne wiadomości (§§ 58 i 65) i do przedstawienia nowego świadectwa, stwierdzającego tę okoliczność. Nieprzedstawienie żadnego świadectwa w określonym terminie powoduje odebranie pozwolenia.

§ 69. (1) Pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych powinno być odebrane w przypadkach następujących:

a) jeżeli kierowca spowodował wypadek, będąc w stanie nietrzeźwym;

b) jeżeli nie zatrzymał się w razie spowodowanego wypadku z ludźmi i nie przyszedł z pomocą ofiarom wypadku, lub

c) w razie stwierdzenia stałej niezdolności do prowadzenia pojazdów.

(2)Jeżeli zostanie stwierdzone, że osoba posiadająca pozwolenie na prowadzenie pojazdów dopuściła się przekroczeń mniejszej wagi, lub stała się czasowo niezdolną do prowadzenia pojazdu, władza, która wydała pozwolenie, może zarządzić odebranie pozwolenia na przeciąg określonego czasu.

§ 70. Zwrócenie pozwolenia odebranego na przeciąg określonego czasu może być uzależnione od złożenia świadectwa upoważnionej instytucji (§ 58 ust. 3 pkt. c), że kierowca posiada umiejętność prowadzenia pojazdu (§§ 58 i 65), albo od wyniku sprawy administracyjno - karnej lub sądowo - karnej, gdy okoliczności, które spowodowały czasowe odebranie pozwolenia, mają być przedmiotem postępowania administracyjno-karnego, albo sądowo - karnego.

§ 71. Jeżeli dla stwierdzenia okoliczności, uzasadniających odebranie pozwolenia, zachodzi potrzeba sprawdzenia stanu zdrowia kierowcy, wojewódzka władza administracji ogólnej może zarządzić zbadanie go przez lekarza urzędowego. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo do zbadania w oznaczonym terminie powoduje odebranie pozwolenia.

Tymczasowe odebranie pozwolenia.

§ 72. Jeżeli względy bezpieczeństwa publicznego tego wymagają, a zwłoka grozi niebezpieczeństwem, powiatowa władza administracji ogólnej może zarządzić tymczasowe odebranie pozwolenia na prowadzenie pojazdów mechanicznych; obowiązana jest jednak bezzwłocznie donieść o tem zarządzeniu wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, która wydała pozwolenie, przesyłając jej równocześnie odebrane pozwolenie. Władza ta uchyli zarządzenie powiatowej władzy administracji ogólnej albo wyda zarządzenie w myśl § 68.

ROZDZIAŁ SZÓSTY.

Wyścigi pojazdów mechanicznych.

§ 73. (1) Wyścigi pojazdów mechanicznych na drogach publicznych można urządzać tylko na podstawie pozwolenia.

(2) Pozwolenie na wyścigi pojazdów mechanicznych na obszarze jednego województwa wydaje wojewódzka władza administracji ogólnej, po zasięgnięciu opinji zarządów drogowych i powiatowych władz administracji ogólnej.

(3) Pozwolenie na wyścigi pojazdów na obszarze kilku województw wydaje Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 74. Przekroczenie przy wyścigach pojazdów mechanicznych szybkości ruchu, przepisanej w niniejszem rozporządzeniu, może być dozwolone, jeżeli droga, na której mają się odbyć wyścigi, zostanie na czas wyścigów zamknięta dla ruchu publicznego.

ROZDZIAŁ SIÓDMY.

Wozy przyczepne i pociągi drogowe.

§ 75. (1) Do wozów przyczepnych mają odpowiednie zastosowanie postanowienia dotyczące rejestracji pojazdów mechanicznych, zamieszczone w §§ 15 — 18 i 22 — 30 niniejszego rozporządzenia.

(2) Każdy wóz przyczepny pojazdu mechanicznego powinien być zaopatrzony:

a) w jeden system hamulcowy;

b) w takie połączenie z pojazdem ciągnącym i innymi wozami przyczepnymi, aby ślady kół wozów przyczepnych nawet na zakrętach nie odchylały się poza konieczne odchylenie od śladów kół pojazdu;

c) w urządzenie, zapobiegające staczaniu się wozu w tyłu;

d) w tabliczkę umieszczoną w widocznem miejscu, podającą czytelnie ciężar własny wozu i największe dopuszczalne obciążenie;

e) w numer ewidencyjny, wyznaczony przy rejestracji, namalowany z boku przedniej części wozu po lewej stronie.

(3) Obręcze kół każdego wozu przyczepnego pojazdu mechanicznego powinny być urządzone zgodnie z postanowieniami § 3.

(4) Przepis § 35 ust. 2) ma również zastosowanie do wozów przyczepnych.

(5) Ostatni wóz przyczepny powinien być zaopatrzony w znak rejestracyjny, umieszczony z tyłu pojazdu, w latarkę z czerwonem światłem, oraz w urządzenie oświetlające znak rejestracyjny. Znak rejestracyjny powinien być od zmroku do świtu, oraz podczas silnej mgły oświetlony, a latarka z czerwonem światłem zapalona.

Udzielanie pozwoleń na ruch pociągów drogowych.

§ 76. Do ruchu na drogach publicznych pociągu drogowego wymagane jest osobne pozwolenie.

§ 77. Celem otrzymania pozwolenia, należy wnieść podanie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się stałe miejsce postoju pociągu drogowego z wymienieniem:

a) dróg, po których pociąg ma kursować;
b) całkowitej wagi pojazdu ciągnącego i każdego przyczepnego wozu, złożonej z ciężaru własnego i największego dopuszczalnego obciążenia;
c) ciężaru, przypadającego na najbardziej obciążoną oś;
d) szerokości obręczy, średnicy i rodzaju kół zarówno pojazdu ciągnącego, jak i wozów przyczepnych;
e) urządzenia hamulców;
f) największego przewidywanego składu zespołu;
g) zamierzonej szybkości ruchu.

§ 78. (1) Pozwolenie wydaje wojewódzka władza administracji ogólnej, właściwa według miejsca stałego postoju pojazdu, po zasięgnięciu opinji interesowanych zarządów drogowych. Jeżeli pociąg ma kursować na obszarze kilku województw, wojewódzka władza administracji ogólnej wydaje pozwolenie w porozumieniu z innemi zainteresowanemi wojewódzkiemi władzami administracji ogólnej.

(2) W pozwoleniu należy wymienić drogi, po których pociąg może kursować oraz wyszczególnić warunki, wymagane ze względu na bezpieczeństwo publiczne i ochronę dróg, w szczególności zaś określić największą dopuszczalną szybkość ruchu, oraz liczbę osób niezbędnych dla obsługi pojazdu.

Normy szybkości.

§ 79. Normy szybkości jazdy dla ciężkich pojazdów (§§ 36, 37 i 38) mają odpowiednie zastosowanie również do pociągów drogowych. Jednak szybkość ruchu pociągu drogowego przy całkowitej wadze zespołu mniejszej niż 3.500 kg. nie może przekraczać 40 kilometrów na godzinę.

Obowiązek przestrzegania urządzeń przepisowych.

§ 80. (1) Właściciel pojazdu mechanicznego z wozem przyczepnym, lub jego pełnomocnik tudzież kierowca są odpowiedzialni za niezaopatrzenie wozu przyczepnego w przepisane urządzenia i znaki (§ 75).

(2) Jeżeli zostanie stwierdzone, że przepisane w pozwoleniu (§ 76) warunki nie są przestrzegane lub, że kursowanie pociągu oddziaływa szkodliwie na drogi publiczne, pozwolenie to może być odebrane zarządzeniem tej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, która je wydała.

ROZDZIAŁ ÓSMY.

Wojskowe pojazdy mechaniczne.

§ 81. Wojskowe pojazdy mechaniczne podlegają przepisom działu drugiego i czwartego, jeżeli poszczególne paragrafy nie zawierają postanowień odmiennych.

§ 82. (1) Dopuszczenie do ruchu wojskowych pojazdów mechanicznych, ustalanie dla nich znaków rejestracyjnych, wydawanie dowodów rejestracyjnych, oraz wydawanie pozwoleń na prowadzenie ich przez wojskowych zawodowych i odbywających obowiązkową czynną służbę wojskową, należy do właściwych władz wojskowych.

(2) W skład komisji egzaminacyjnej dla kierowców wchodzi delegat wojewódzkiej władzy administracji ogólnej z głosem decydującym w zakresie znajomości przepisów porządkowych na drogach publicznych.

(3) Pozwolenia wojskowe na prowadzenie pojazdów powinny odpowiadać pozwoleniom przewidzianym w niniejszem rozporządzeniu (§ 59).

ROZDZIAŁ DZIEWIĄTY.

Międzynarodowy ruch pojazdów mechanicznych.

§ 83. (1) Osoby, pragnące skorzystać z dopuszczonego do ruchu w Polsce pojazdu mechanicznego w państwie, które przystąpiło do konwencji międzynarodowej, dotyczy ruchu samochodowego, podpisanej w Paryżu dnia 24 kwietnia 1926 r. (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr. 21, poz. 177), powinny zaopatrzyć się w międzynarodowe świadectwo samochodowe (Certificat International pour Automobiles), według wzoru i wskazówek do wymienionej konwencji.

(2) Osoby, pragnące kierować zagranicą takim pojazdem, powinny zaopatrzyć się w odpowiednie pozwolenie (międzyniarodowe pozwolenie na prowadzenie — Permis International de Conduire), wydawane według wzoru i wskazówek załączonych w załącznikach D. i E. do wymienionej konwencji.

(3) Pozwolenie takie nie może być wydane osobie mającej mniej niż osiemnaście lat.

(4) Międzynarodowe świadectwo samochodowe i międzynarodowe pozwolenie na prowadzenie samochodów, ważne na przeciąg jednego roku od daty wystawienia, są wydawane przez wojewódzkie władze administracji ogólnej, oraz przez Automobilklub Polski i Polski Touring Klub na mocy nieprzedawnionych dowodów rejestracyjnych oraz pozwoleń na prowadzenie

pojazdów mechanicznych. Dokumenty wydawane przez wspomniane kluby powinny być potwierdzane przez wojewódzką władzę administracji ogólnej.

§ 84. (1) Osoby, wymienione w § 83, powinny zaopatrzyć pojazd z tyłu, na widocznem miejscu w owalną tablicę, według wymagań załącznika C do wymienionej konwencji z literami „PL", stwierdzającemi zarejestrowanie w Polsce.

(2) Zabrania się używania tej tablicy przed uzyskaniem międzynarodowego świadectwa samochodowego i po upływie jego ważności.

§ 85. (1) Obywatele państw, które przystąpiły do wymienionej w § 83 międzynarodowej konwencji z dnia 24 kwietnia 1926 r., i obywatele polscy stale zamieszkali w tychże państwach, mogą używać na drogach publicznych Rzeczypospolitej Polskiej pojazdów dopuszczonych do ruchu w wymienionych państwach, jeżeli posiadają prawidłowo wystawione i nieprzedawnione świadectwo samochodowe i międzynarodowe pozwolenie na prowadzenie samochodów, oraz jeżeli odnośne pojazdy są zaopatrzone w znaki rejestracyjne państwa, z którego pochodzą, w umieszczoną z tyłu tablicę z literami tego państwa. Tablice te od zmroku do świtu i podczas silnej mgły powinny być oświetlone.

(2) Osoby, wymienione w ust. 1 powinny posiadać dowód uiszczenia opłaty na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego, jeżeli pojazd nie podlega zwolnieniu od opłaty i okazywać ten dowód na żądanie organów kontrolujących.

§ 86. (1) Międzynarodowe pozwolenie na prowadzenie samochodów, nie uprawnia samo przez się do prowadzenia pojazdów zarejestrowanych w Polsce.

(2) Kierowca, posiadający międzynarodowe pozwolenie na prowadzenie samochodów, powinien stosować się do wszelkich przepisów ruchu, obowiązujących na drogach publicznych w Polsce.

(3) Międzynarodowe świadectwa samochodowe i międzynarodowe pozwolenie na prowadzenie samochodów, powinny być okazywane na każde żądanie funkcjonarjuszów policji państwowej, służby drogowej i organów gminnych.

Pozbawienie prawa korzystania z międzynarodowego pozwolenia.

§ 87. (1) W razie stwierdzenia, że pojazd wprowadzony do Polski z zagranicy nie odpowiada warunkom dopuszczenia pojazdów do ruchu na drogach publicznych w Polsce, wojewódzka władza administracji ogólnej, w której okręgu stwierdzono

brak tych warunków, może odebrać prawo korzystania z międzynarodowego świadectwa samochodowego i zabronić używania pojazdu do czasu usunięcia braków.

(2) W razie stwierdzenia, że kierowca, mający międzynarodowe pozwolenie na prowadzenie samochodów, nie posiada kwalifikacyj, zapewniających w dostatecznej mierze bezpieczeństwo publiczne, wojewódzka władza administracji ogólnej, w której okręgu brak kwalifikacyj stwierdzono, może odebrać prawo korzystania z międzynarodowego pozwolenia na prowadzenie samochodów.

(3) Władza; która odmówiła uznania międzynarodowego świadectwa samochodowego lub międzynarodowego pozwolenia na prowadzenie samochodów, powinna zawiadomić o tem Ministerstwo Komunikacji, podając w zawiadomieniu adres osoby, której odmówiła uznania.

Korzystanie z międzynarodowego świadectwa przed zarejestrowaniem.

§ 88. (1) Przed zarejestrowaniem pojazdu wprowadzonego do Polski z zagranicy bez międzynarodowego świadectwa samochodowego, wolno go użyć na przeciąg najwyżej dwunastu godzin jedynie dla dojazdu do najbliższego miasta wojewódzkiego na podstawie kwitu urzędu celnego i pisemnego stwierdzenia terminu wjazdu przez państwowe organa bezpieczeństwa.

(2) Kwit urzędu celnego należy okazywać na żądanie funkcjonarjuszów policji państwowej, służby drogowej i organów gminnych.

ROZDZIAŁ DZIESIĄTY.

Ewidencja pojazdów mechanicznych i ich kierowców.

§ 89. Wojewódzkie władze administracji ogólnej powinny prowadzić rejestry dopuszczonych do ruchu pojazdów mechanicznych i ich kierowców.

§ 90. Wojewódzkie władze administracji ogólnej powinny zawiadamiać Komisarza Rządu miasta stołecznego Warszawy o każdem udzieleniu, przedłużeniu, odmówieniu udzielenia, czasowem odebraniu oraz odebraniu na stałe pozwolenia na prowadzenie pojazdów, podając imię, nazwisko, rok urodzenia i adres kierowcy względnie osoby, której odmówiono udzielenia pozwolenia, oraz imiona jego rodziców, tudzież rodzaj i numer pozwolenia.

§ 91. Władze administracyjne obowiązane są zawiadamiać Komisarza Rządu miasta stołecznego Warszawy o każdym przypadku ukarania kierowców pojazdów mechanicznych, podając imię, nazwisko, adres i rok urodzenia kierowcy, imiona jego rodziców oraz przepis naruszony i wymiar kary.

§ 92. Komisarz Rządu miasta stołecznego Warszawy prowadzi centralną ewidencję kierowców pojazdów mechanicznych z uwidocznieniem kar, jakie na nich zostały nałożone.

ROZDZIAŁ JEDENASTY.

Postanowienie karne.

§ 93. Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia będą karani w myśl postanowień rozdziału IV ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 151). *)

ROZDZIAŁ DWUNASTY.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 94. (1) Pojazdy mechaniczne i wozy przyczepne pociągów drogowych, dopuszczone przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia do ruchu na drogach publicznych, powinny być przystosowane do wymagań, zawartych w § 3 tego rozporządzenia w ciągu sześciu miesięcy od jego wejścia w życie.

(2) Minister Spraw Wojskowych zarządzi dostosowanie wojskowych pojazdów do wymagań, przewidzianych w dziale drugim.

§ 95. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie trzydziestego dnia po jego ogłoszeniu. Jednocześnie z tym dniem traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 stycznia 1928 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 396).

---

*) Paragrafy wymieniające te sankcje karne zamieszczamy w dalszym ciągu. Cytowana powyżej ustawa „O przepisach porządkowych na drogach publicznych" oraz uzupełniające ją rozporządzenie „Regulujące używanie i ochronę dróg" z dn. 26 czerwca r. 1924 zachowują moc obowiązującą w dalszym ciągu. Oba te rozporządzenia znajdują się w specjalnem wydawnictwie „Szofera Polskiego", p. t. „Przepisy o ruchu ulicznym i drogowym". Warszawa 1929. Cena zł. 3. Wydawnictwo rzeczone zawiera ponadto przepisy lokalne, dotyczące ruchu ulicznego w m. st. Warszawie i na poszczególnych ulicach w różnych miastach wojewódzkich.

ENGLEBERT

OPONY
SAMOCHODOWE
BALONY I
SUPERBALONY

POLECA

„ENGLEBERT"
Polska Spółka Akcyjna
Wyrobów Gumowych
WARSZAWA, KRAK.-PRZEDM, 5 tel. 442 98

ZAKŁADY GALWANICZNE
„METALCHROM"
WARSZAWA, ul. Leszno 92, — Telefon 11-26-87.
Specjalny dział chromowania i niklowania
Wykonanie dokładne i terminowe.
PO CENACH NAJNIŻSZYCH

Największa składnica samochodowa
„Centrala Samochodowa"
WARSZAWA, JASNA 10 TEL. 605-09
Części zamienne. Akcesorja samochodowe.
Opony. Dętki.
HURT **DETAL**

U S T A W A

Pana Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 14 marca 1932 r.

O ZAROBKOWYM PRZEWOZIE OSÓB I TOWARÓW POJAZDAMI MECHANICZNEMI.

J. ADAMCZEWSKI

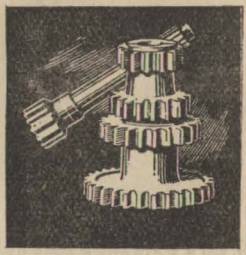
R. zał. 1912

AUTO—AERO—TECHNIKA—CHEMJA

składy
wytwórnie
laboratorj.
tech.-chem.

tel. 965-36

WARSZAWA
NOWOGRODZKA 27
(dawniej Nowy Świat 12)

CZĘŚCI SAMOCHODOWE wszyst. marek

TRYBY KOŁA ZĘBATE do celów przemysł.

PROSZEK POLONJA JOTAN do cement. nawęglania

WARSZTATY MECHANICZNO-SAMOCHODOWE

PIERWSZA SPÓŁKA MECHANIKÓW SAMOCHODOWYCH

Warszawa, Warecka 8, tel. 250-72.

REMONTY SAMOCHODÓW I MOTOCYKLI wszelkich marek oraz REMONTY RÓŻNYCH MASZYN.

SZLIFOWANIE CYLINDRÓW, WAŁÓW KORBOWYCH i ZAWORÓW na specjalnych szlifierkach.

WYRÓB WSZELKICH CZĘŚCI SAMOCHODOWYCH i INNYCH jako to: tłoków, sworzni, półosi, zaworów, tulei i t. p.

WYKONYWANIE wszelkich robót samochodowych, tokarskich, frezerskich, szlifierskich i mechanicznych.

Wstawianie gniazd zaworowych do cylindrów.

WYLEWANIE ŁOŻYSK (PANEWEK) najwyższymi gatunkami metali.

Przetaczanie panewek karterowych w karterach

Prostowanie kół tarczowych i innych do samochodów na specjalnej prasie, a także prostowanie wałów, korbowodów, półosi i t. p.

Spawanie cylindrów karterów, części maszyn, oraz spawanie elektr.

NAWĘGLANIE (Cementacja).

WYKONANIE SOLIDNE i TERMINOWE — — — CENY NISKIE

Drobne poprawki wykonywamy na poczekaniu.

Za wykonane roboty udzielamy gwarancji!

UWAGA: Posiadamy specjalne maszyny do obcierania i do uruchomiania silników wmontowanych w ramę samochodu.

Pojęcie przewozu zarobkowego.

Art. 1. (1) Pojazdem mechanicznym w rozumieniu niniejszej ustawy jest pojazd, nie związany z torem szynowym, poruszany przez umieszczony na nim silnik i przeznaczony do przewozu osób lub towarów bezpośrednio przez pojazd lub przy użyciu ciągnionych przez pojazd przyczepek.

(2) Na zarobkowy przewóz osób lub towarów pojazdami mechanicznymi na drogach publicznych, poza obszarami jednej gminy, należy z wyjątkiem przewozów, określonych w art. 8 oraz w art. 9, uzyskać koncesję.

(3) Posiadanie koncesji na przewóz osób uprawnia do przewozu ich bagażu.

Warunki udzielania koncesji.

Art. 2. (1) Koncesja może być udzielona na przewóz osób lub towarów na jednej linji, na kilku linjach, na sieci linij przewozowych, albo na przewóz towarów w oznaczonych kierunkach lub na oznaczonym obszarze. Koncesji można udzielić także z prawem wyłączności, o ile petent podda się specjalnym warunkom lub zapewni szczególne korzyści publiczne.

(2) Przez sieć linij przewozowych rozumie się taki układ linij przewozowych, który, pozostając w związku z innymi środkami komunikacyjnymi, ma na celu zaspokojenie potrzeb komunikacyjno-gospodarczych na większym obszarze.

Art. 3. (1) Koncesji bez prawa wyłączności na przewóz osób lub towarów na jednej lub na kilku linjach przewozowych, oraz na przewóz towarów w oznaczonych kierunkach lub na oznaczonym obszarze udziela wojewódzka władza administracji ogólnej z wyjątkami, określonymi w art. 4.

(2) Rozporządzenie Ministrów Robót Publicznych*) i Spraw Wewnętrznych określi, która wojewódzka władza administracji

*) Wobec likwidacji b. Ministerstwa Robót Publicznych, co nastąpiło już po ogłoszeniu niniejszej Ustawy, uprawnienia nadane zlikwidowanemu ministerstwu przeszły na ministestrwo Komunikacji.

ogólnej jest właściwa do udzielania koncesji w wypadkach, jeżeli przewóz osób lub towarów sięga poza obszar jednego województwa.

Art. 4. (1) Minister Robót Publicznych może zastrzec swej kompetencji udzielanie koncesyj bez prawa wyłączności na przewóz osób lub towarów na niektórych linjach przewozowych, albo na przewóz towarów w oznaczonych kierunkach lub na oznaczonym obszarze.

(2) Kompetencji Ministra Robót Publicznych zastrzega się udzielanie koncesyj w każdym wypadku, jeżeli ubiegającym się o koncesję jest obcokrajowiec.

Art. 5. Koncesje z prawem wyłączności na przewóz osób lub towarów na jednej lub na kilku linjach przewozowych, koncesje z prawem wyłączności na przewóz towarów w oznaczonych kierunkach lub na oznaczonym obszarze, jako też koncesje na sieci linij przewozowych udziela Minister Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych, Komunikacji oraz Poczt i Telegrafów.

Art. 6. (1) Warunki, pod któremi koncesje będą udzielone, prawa i obowiązki uprawnionego, czas trwania koncesyj i wysokość opłat oraz przyczyny wygaśnięcia lub odebrania koncesji określi rozporządzenie Ministra Robót Publicznych, wydane w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

(2) Minister Robót Publicznych i Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych wydadzą w celu zapewnienia bezpieczeństwa, porządku i wygody publiczności przepisy normujące — niezależnie od przepisów, określających obowiązki, wynikające z ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656) i rozporządzeń, na jej podstawie wydanych — dalsze jeszcze obowiązki przedsiębiorców, utrzymujących komunikację pojazdami mechanicznymi to i tak w odniesieniu do przewozów wymienionych w art. 1, jak i do wszelkich innych przewozów pojazdami mechanicznymi — dalej obowiązki osób, obsługujących pojazdy mechaniczne, oraz obowiązki podróżnych.

Art. 7. (1) Winni naruszenia przepisów niniejszej ustawy albo rozporządzeń, na jej podstawie wydanych, będą karani grzywną do 3.000 (trzech tysięcy) zł. albo aresztem do trzech miesięcy.

(2) Do orzekania powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

(3) Władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny karę zastępczego aresztu według słusznego uznania, jednak nie ponad 6 tygodni.

Przewozy bez obowiązku uzyskania koncesji.

Art. 8. (1) Nie potrzeba uzyskiwać koncesji (art. 1) na:

1) doraźny przewóz zarobkowy pojazdami mechanicznymi, osobowymi, wynajmowanymi w całości;

2) bezpłatny przewóz pracowników z miejsca pracy i do miejsca pracy własnymi pojazdami przedsiębiorstwa;

3) przewóz towarów przez przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, oraz gospodarstwa rolne i leśne wyłącznie dla własnych potrzeb i własnymi pojazdami mechanicznymi;

4) przewóz paczek i innych przedmiotów, nadających się do transportu pocztowego, na podstawie art. 6 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 12, poz. 57);

5) dowóz towarów, dokonywany przez przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe" w zakresie uprawnień, przewidzianych w § 59 p. 2 regulaminu przewozu osób, bagażu i przesyłek ekspresowych na kolejach żelaznych oraz w § 1 p. 5, w § 14 p. 2 i w § 16 dział V regulaminu przewozu przesyłek towarowych (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 89, poz. 783);

6) przewóz uczniów do szkół oraz przewóz osób w celach krajoznawczych i turystycznych pojazdami mechanicznymi instytucyj kulturalnych i społecznych, lub przez nie do tego celu wynajętymi;

7) doraźne przewozy wycieczkowe, organizowane przez towarzystwa turystyczne.

(2) Przewozy, wymienione wyżej w pkt. 1 — 7, podlegają zgłoszeniu stosownie do przepisów, jakie wyda Minister Robót Publicznych w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Uprawnienia gminy miejskiej.

Art. 9. (1) Gmina miejska może za zgodą Ministra Robót Publicznych przedłużyć miejską linję autobusową do sąsiednich miejscowości. W tym przypadku postanowienia niniejszej ustawy, nakładające na przedsiębiorcę obowiązek uzyskiwania koncesji, nie mają zastosowania.

(2) Koncesjonowanie w obrębie gminy miejskiej określa osobna ustawa.

Prolongata uprawnień przewozowych dla dawnych przedsiębiorców.

Art. 10. Osoby, które w chwili ogłoszenia niniejszej ustawy wykonywują przewóz, określony w art. 1, mogą go dalej wykonywać bez uzyskania koncesji aż do zużycia posiadanych pojazdów mechanicznych, nie dłużej jednak niż przez okres dwóch lat od powyższego terminu. Osoby te powinny jednak w ciągu trzech miesięcy po ogłoszeniu niniejszej ustawy poddać

zatwierdzeniu przez wojewódzką władzę administracji ogólnej, właściwą ze względu na miejsce stałego postoju pojazdów mechanicznych, taryfy i rozkłady jazdy (plany przewozów) oraz złożyć kaucję albo polisę ubezpieczeniową na zebezpieczenie roszczeń za śmierć lub uszkodzenie cielesne podróżnych i obsługi pojazdu stosownie do przepisów, jakie wyda Minister Robót Publicznych w porozumieniu z interesowanymi ministrami (art. 6).

Uprawnienia przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon".

Art. 11. Postanowienia niniejszej ustawy nie naruszają uprawnień przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon", wynikających z ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 12, poz. 57) oprócz przewidzianego w art. 6 tejże ustawy uprawnienia osób i ich bagażu *)

Art. 12. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i innymi zainteresowanymi ministrami, art. 7 zaś Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Robót Publicznych.

Art. 13. Ustawa niniejsza wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego w trzy miesiące po ogłoszeniu. Postanowienia art. 10 wchodzą w życie z dniem ogłoszenia.

---

*) Rzeczony artykuł 6 Ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie głosi: „Poza czynnościami zastrzeżonemi wyłączności, Minister Poczt i Telegrafów, ma prawo rozszerzyć działalność poczty na paczki i inne przedmioty, nadające się do transportu pocztowego, na przewóz osób i ich bagaży, oraz na przekazywanie pieniędzy".

Rozporządzenie Wykonawcze Ministra Komunikacj

z dnia 6 lipca 1932 r.

do USTAWY

O ZAROBKOWYM PRZEWOZIE OSÓB I TOWARÓW POJAZDAMI MECHANICZNYMI.

Wydane w porozumieniu z ministrami Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Przemysłu i Handlu, Sprawiedliwości, Poczt i Telegrafów, oraz Skarbu, co do § 5, w porozumieniu z ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie wykonania Ustawy O Zarobkowym Przewozie Osób i Towarów Pojazdami Mechanicznymi.

ZAKŁADY AKUMULATOROWE

SYSTEMU

„TUDOR“

Spółka Akcyjna

Warszawa Złota 35

Tel. 404-94, 17-45

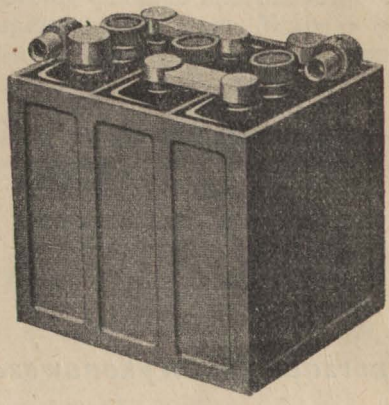
ODDZIAŁY:

Bydgoszcz,
Śląska Nr. 13, tel. 13-77,

Katowica,
Św. Pawła Nr. 6, tel. 26-50

Poznań,
Mostowa Nr. 4a, tel. 11-67

Lwów,
Nabielaka Nr. 21, tel. 52-35

Polecają znane ze swej jakości

baterje Samochodowe i Motocyklowe

Sprzedaż w obrębie m. stoł. Warszawy w firmie

„MAGNET“ Hoża 33, telefon 9-19-31

PROSIMY ŻĄDAĆ CENNIKÓW.

BIURO TECHNICZNO-SAMOCHODOWE

AUTO - UNIVERS

J. SZWARCMAN

Warszawa, Jasna 18. Tel. 284-10.

wszelkie AKCESORJA SAMOCHODOWE (hurt)

Lakiery Samochodowe Nitro-Celulozowe, olejne i dla przemysłu „TOKIOL“ i „PROTOL“.

Aparaty do natryskiwania farb i lakierów „DE VILBISS“ ręczne i elektryczne.

Papiery do szlifowania wodoodporne „DUREX“

Amerykański preparat do konserwacji plandek i węży „COVER-OIL“.

Gaśnice marki „CLOU“ etc.

Rozporządzenie wykonawcze.

Na podstawie art. 3 ust. 2, art. 6 ust. 1, art. 8 ust. 2, art. 10 i 12 ustawy z dnia 14 marca 1932 r. O zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznemi (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 336) i na podstawie art. 6 pkt. b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1932 r. w sprawie zniesienia urzędu Ministra Robót Publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 479), zarządza się co następuje:

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

§ 1. (1) Artykuły, powołane w niniejszem rozporządzeniu bez określenia, oznaczają postanowienia ustawy z dnia 14 marca 1932 r. o zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznymi (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 336).

(2) Paragrafy, powołane w niniejszem rozporządzeniu bez określenia, oznaczają przepisy niniejszego rozporządzenia.

Pojęcie zarobkowego przewozu.

§ 2. Za zarobkowy przewóz osób lub towarów pojazdami mechanicznymi w rozumieniu art. 1 ust. 2 należy uważać przewóz osób lub towarów, wykonywany przez uprawiającego przewóz za wynagrodzeniem bez względu na rodzaj i formę wynagrodzenia.

§ 3. (1) Za doraźny przewóz w rozumieniu art. 8 ust. 1 pkt. 1 i 7 należy uważać przewóz, który nie jest wykonywany regularnie między określonemi miejscowościami lub w określonych odstępach czasu.

Pod pojęcie doraźnego przewozu podpada także przewóz zwłok pojazdami mechanicznymi, przeznaczonymi i używanymi do tego celu.

(2) Za wynajęcie w całości osobowego pojazdu mechanicznego w rozumieniu art. 8 ust. 1 pkt. 1 należy uważać wynajęcie usług przewozu do dyspozycji wynajmującego za wynagrodzeniem, obliczonem za cały pojazd.

(3) Za przewóz towarów wyłącznie dla własnych potrzeb i własnymi pojazdami mechanicznymi przez przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe oraz gospodarstwa rolne i leśne w rozumieniu art. 8 ust. 1 pkt. 3 należy uważać dowożenie towarów do własnego przedsiębiorstwa lub gospodarstwa, przewożenie towarów między poszczególnymi działami tego samego przedsiębiorstwa lub gospodarstwa i odwożenie towarów z własnego przedsiębiorstwa lub gospodarstwa do określonych nabywców, jeżeli przewozy te dokonywane są własnymi pojazdami mechanicznymi przedsiębiorstwa lub gospodarstwa i obejmują wyłącznie towary, przeznaczone do zużycia lub przerobienia we własnem przedsiębiorstwie lub gospodarstwie, albo towary wyprodukowane, względnie przerobione przez to przedsiębiorstwo lub gospodarstwo lub będące przedmiotem handlu tego przedsiębiorstwa lub gospodarstwa.

(4) Za przewóz uczniów do szkoły w rozumieniu art. 8 ust. 1 pkt. 6 należy uważać przewóz uczniów do szkół i ze szkół pojazdami mechanicznymi, jeżeli nie przewozi się nimi jednocześnie innych osób.

(5) Za przewóz w celach krajoznawczych i turystycznych w rozumieniu art. 8 ust. 1 pkt. 6 należy uważać przewóz osób, dokonywany przez instytucje kulturalne i społeczne, które nie uprawiają przemysłu przewozowego.

(6) Za przewozy wycieczkowe w rozumieniu art. 8 pkt. 7 należy uważać okrężne przewozy osób pojazdami mechanicznymi od danego miejsca i z powrotem do tego samego miejsca za wynagrodzeniem, liczonem za cały przewóz okrężny. Za towarzystwa turystyczne w rozumieniu art. 8 pkt. 7 należy uważać towarzystwa turystyczne o charakterze społecznym, nieuprawiające przemysłu przewozowego.

Linje i obszary przewozowe.

§ 4. (1) Za linję przewozową (art. 2) należy uważać drogę lub odcinek drogi dokładnie oznaczone pomiędzy miejscowościami początkową i końcową, po której odbywają się przewozy osób lub towarów.

(2) Za przewóz towarów w oznaczonych kierunkach lub na oznaczonym obszarze w rozumieniu art. 2, 3, 4 i 5 należy uważać przewóz po drogach publicznych, położonych w granicach terytorjalnych jednostek administracyjnych, sąsiadujących ze sobą wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych (kierunek), albo skupiających się dokoła większych środowisk komunikacyjnych.

(3) Sieci linij przewozowych ustala Minister Komunikacji.

Właściwość wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

§ 5. Jeżeli przewóz osób lub towarów sięga poza obszar jednego województwa, udziela koncesji, gdy właściwą jest wojewódzka władza administracji ogólnej, ta władza, na obszarze której znajduje się lub ma się znajdować siedziba przedsiębiorstwa albo jego przedstawicielstwo, po porozumieniu się z innemi interesowanemi wojewódzkiemi władzami administracji ogólnej.

II. PRZEWÓZ OSÓB.

Podanie.

§ 6. (1) Ubiegający się o koncesję powinien złożyć u właściwej władzy podanie z dołączeniem 4 odpisów, zawierające następujące dane:

1) imię i nazwisko, przynależność państwową i miejsce zamieszkania ubiegającego się lub siedzibę przedsiębiorstwa;

2) ilość, rodzaj, typ i pochodzenie pojazdów, którymi ubiegający się o koncesję zamierza obsługiwać linje przewozowe, wagę własną pojazdów, wagę z pełnem obciążeniem i ilość miejsc;

3) określenie linji, względnie linij lub sieci linij, na których mają się odbywać przewozy, z dokładnem wyszczególnieniem dróg i odcinków drogowych, ich długości w kilometrach, nazw ważniejszych miejscowości i projektowanych miejsc postojów;

4) dane, uzasadniające udzielenie koncesji ze stanowiska potrzeb komunikacyjnych i gospodarczych;

5) projektowane taryfy przewozowe;

6) projektowany szczegółowy rozkład jazdy;

7) dane co do możności sfinansowania i wykonywania zamierzonego przedsięwzięcia;

8) dane co do kaucji albo polisy ubezpieczeniowej na zabezpieczenie roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej za szkody, powstałe wskutek wykonywania przewozów;

9) termin, w którym ubiegający się o koncesję zobowiązuje się rozpocząć przewóz częściowo lub w całości.

(2) Ubiegający się o koncesję powinien dołączyć do podania szkic z oznaczeniem dróg, z których zamierza korzystać, z oznaczeniem głównych miejsc postojów i z oznaczeniem istniejących na danym obszarze środków publicznej komunikacji.

Warunki koncesji na przewóz osób i obowiązki koncesjonarjusza.

§ 7. W koncesji władza ustali:

1) ilość, rodzaj, typ i pochodzenie pojazdów mechanicznych (§ 8);
2) obowiązki koncesjonarjusza w zakresie taryf przewozowych (§§ 9, 10 i 11);
3) obowiązki koncesjonarjusza w zakresie rozkładu jazdy (§ 12);
4) obowiązek zabezpieczenia roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej za szkody, powstałe, wskutek wykonywania przewozów (§§ 13 do 22);
5) obowiązek przewozu poczty (§ 24);
6) obowiązek wydawania biletów (§ 25);
7) obowiązek podawania siedziby przedsiębiorstwa do wiadomości władzy (§ 26);
8) obowiązek terminowego rozpoczęcia przewozów i zawiadamiania o zamiarze zrzeczenia się koncesji (§§ 27 i 29);
9) obowiązek prowadzenia statystyki (§ 28);
10) obowiązek oznaczania pojazdów, którymi koncesjonarjusz wykonywa przewóz (§ 30);
11) zakaz przenoszenia praw i obowiązków, wynikających z koncesji (§ 45);
12) inne obowiązki, jakie koncesjonarjusz przyjmuje na siebie.

Ilość i rodzaj pojazdów.

§ 8. Koncesjonarjusz może wykonywać przewóz tylko tą ilością, tym rodzajem i typem pojazdów i na tych linjach, na które opiewa koncesja. Powiększenie lub zmniejszenie ustalonej koncesją ilości pojazdów lub zmiana rodzaju i typu pojazdów, może nastąpić tylko za zezwoleniem władzy, która udzieliła koncesji i winno być uwidocznione w dokumencie koncesyjnym.

Taryfy przewozowe.

§ 9. (1) Koncesjonarjusz obowiązany jest przedstawiać do zatwierdzenia władzy, udzielającej koncesji, taryfy dla przewozu osób oraz bagażu, tudzież stosować się do zatwierdzonych taryf.

(2) Opłaty taryfowe, zarówno normalne, jak i ulgowe winny być stosowane w równych warunkach jednakowo dla wszystkich korzystających z przewozu.

(3) Przy zatwierdzaniu taryf należy w każdym wypadku mieć na względzie możność odpowiedniego oprocentowania i amortyzacji inwestowanych kapitałów i faktyczne koszty eksploatacji oraz godziwy zysk.

4) Przy zatwierdzaniu taryf należy w wypadkach, gdy wymaga tego interes publiczności, mieć na uwadze możliwość zaprowadzenia bezpośredniej odprawy osób pomiędzy kolejami normalno-torowemi, a przewozami pojazdami mechanicznymi.

§ 10. Zmiana taryf przewozowych może nastąpić tylko za zgodą koncesjonarjusza.

§ 11. Taryfy powinny być ogłaszane w pojazdach kursujących i w głównych miejscach postojów co najmniej na 3 dni przed wejściem w życie.

Rozkład jazdy i miejsca postojów.

§ 12. (1) Koncesjonarjusz obowiązany jest stosować się do zatwierdzonego rozkładu jazdy.

(2) Rozkład jazdy powinien zawierać miejsca postojów i czas odejścia każdego pojazdu z tych miejsc. W rozkładzie jazdy można przewidzieć sezonowe zmiany, możność zawieszania niektórych kursów i kursy dodatkowe.

(3) Rozkład jazdy powinien odpowiadać interesom publicznym oraz potrzebom ogółu ludności i winien być odpowiednio dostosowany do innych środków regularnej publicznej komunikacji.

(4) O rozkładzie jazdy i jego zmianach decyduje władza udzielająca koncesji.

(5) Rozkład jazdy powinien być ogłoszony w pojazdach kursujących i w głównych miejscach postojów, przynajmniej na 3 dni przed wejściem w życie, z wyjątkiem zmian w rozkładzie jazdy, spowodowanych siłą wyższą; w razie przeszkód, spowodowanych siłą wyższą, koncesjonarjusz obowiązany jest do utrzymywania, w miarę możności, w tymże czasie, chociażby ograniczonego ruchu komunikacyjnego. Zmiany rozkładu jazdy, spowodowane siłą wyższą winny być natychmiast obwieszczane i równocześnie podawane do wiadomości władzy, która koncesji udzieliła oraz interesowanym zarządom kolejowym i pocztowym.

(6) Główne miejsca postojów powinien koncesjonarjusz oznaczyć i w miejscach tych wywiesić napis zawierający: nazwę przedsiębiorstwa, kierunek jazdy, rozkład jazdy, taryfę opłat i informacje o ewentualnych przerwach i zmianach ruchu. Oznaczenie i napis winien koncesjonarjusz utrzymywać w należytym stanie. Miejsca postojów ustala władza udzielająca koncesji. Miejsca postojów w obrębie miast ustala władza udzielająca koncesji po zasięgnięciu opinji zarządu miasta.

Kaucja.

§ 13. Koncesjonarjusz obowiązany jest do złożenia kaucji na zabezpieczenie roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej za szkody, powstałe wskutek wykonywania przewozów. Jeżeli kaucja ulegnie zmniejszeniu, koncesjonarjusz jest obowiązany uzupełnić ją do pierwotnej wysokości najdalej w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia wezwania pod rygorem odebrania koncesji, z wyjątkiem wypadków, gdy kaucja wskutek spadku papierów wartościowych ulegnie zmniejszeniu najwyżej o 10% jej pierwotnej wysokości.

§ 15. Kaucje mogą być wnoszone:

1) w gotówce,

2) w papierach wartościowych, emitowanych przez Państwo Polskie, lub mających gwarancję Państwa Polskiego, lub w listach zastawnych krajowych instytucyj kredytu długoterminowego, emitowanych za zabezpieczeniem prawnem (pupilarnem) według stosunku 75% ceny giełdowej tych walorów, albo

3) w postaci gwarancji bankowej lub hipotecznej, uznanej przez władzę udzielającą koncesję za dostateczną.

§ 16. (1) Do korzystania z odsetek, przypadających od złożonej sumy, uprawniony jest składający kaucję.

(2) Złożenie papierów wartościowych, jako kaucji nie pozbawia składającego kaucję korzystania z kuponów, od chwili ich płatności, jeżeli przez to nie zmniejsza się wartość kaucji.

§ 17. Koncesjonarjusz obowiązany jest złożyć kaucję przed rozpoczęciem wykonywania przewozów. Termin złożenia kaucji określi władza w koncesji.

§ 18. (1) Kaucja (§ 15 pkt. 1 — 2) powinna być złożona w Banku Polskim, albo w instytucji kredytowej państwowej lub samorządowej.

(2) Instytucje, wymienione w poprzednim ustępie, winny co do kaucyj składanych przez koncesjonarjusza zaznaczyć w księgach depozytowych:

1) że wartości, składane do depozytu, złożone są tytułem kaucji i na zabezpieczenie roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej za szkody, powstałe wskutek wykonywania przewozów, oraz

2) że wydanie kaucji może nastąpić tylko na podstawie zezwolenia władzy, która udzieliła koncesji lub na podstawie orzeczenia sądowego.

§ 19. (1) W wypadkach uzasadnionego żądania zwrotu kaucji przez koncesjonarjusza należy ogłosić w Monitorze Pol-

skim i wezwać do zgłaszania roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej koncesjonarjusza za szkody powstałe wskutek wykonywania przewozów.

(2) Wydanie kaucji może nastąpić najwcześniej po upływie 6 miesięcy od ogłoszenia (ust. 1), o ile w ciągu tego czasu nie podniesiono roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej koncesjonarjusza za szkody powstałe wskutek wykonywania przewozów.

Ubezpieczenie.

§ 20. Kaucja nie będzie żądana, jeżeli koncesjonarjusz ubezpieczy się od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe wskutek wykonywania przewozów, a sumy gwarancyjne wynoszą co najmniej 10.000 zł za uszkodzenie jednej osoby i 30.000 zł za uszkodzenie więcej osób wskutek jednego wypadku.

Koncesjonarjusz powinien wówczas złożyć władzy polisę ubezpieczeniową przed rozpoczęciem wykonywania przewozów wraz z dowodem uiszczenia pierwszej składki za ubezpieczenie.

§ 21. Umowa zawarta z Zakładem Ubezpieczeń winna odpowiadać następującym zasadom:

1) umowa może być zawarta tylko z dopuszczonymi do działalności zakładami ubezpieczeń oraz na podstawie ogólnych i szczególnych warunków ubezpieczenia, zatwierdzonych przez właściwą dla tych zakładów władzę nadzorczą;
2) umowa nie może zawierać żadnych odchyleń od ogólnych i szczególnych warunków ubezpieczenia, któreby zmniejszały sumy gwarancyjne poniżej norm, wskazanych w § 20, lub zmniejszały zakres odpowiedzialności zakładu, przewidziany w ogólnych i szczególnych warunkach ubezpieczenia;
3) o każdem zmniejszeniu odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za wypadek ubezpieczeniowy poniżej zakresu, przewidzianego niniejszem rozporządzeniem, jak również o każdem ustaniu tej odpowiedzialności zakład ubezpieczeń winien zawiadomić władzę, pod rygorem ponoszenia odpowiedzialności w pełnym zakresie;
4) niewypełnienie przez ubezpieczającego obowiązków, wynikających z umowy ubezpieczenia, nie może zwalniać zakładu ubezpieczeń od odpowiedzialności za wypadek ubezpieczeniowy, o ile wynikające z niego roszczenie objęte jest zakresem odpowiedzialności zakładu, przewidzianym w ogólnych i szczególnych warunkach ubezpieczenia, chyba, że ubezpieczający nie zapłacił

składki, a zakład ubezpieczeń zawiadomił o tem przynajmniej na 8 dni naprzód władzę, która udzieliła koncesji (ust. 3).

Nie narusza to prawa zakładu ubezpieczeń do dochodzenia od koncesjonarjusza zwrotu wypłaconego odszkodowania;

5) zakład ubezpieczeń może wypłacić odszkodowanie z umowy ubezpieczenia koncesjonarjuszowi tylko wówczas, jeśli się wykaże, że roszczenie poszkodowanego z powodu wypadku ubezpieczeniowego zostało zaspokojone, albo że poszkodowany zgadza się na wypłacenie odszkodowania do rąk koncesjonarjusza.

§ 22. Władza zakaże wykonywania przewozu w razie stwierdzenia ustania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za wypadek ubezpieczeniowy, jak również w razie zawarcia ubezpieczenia, odpowiadającego przepisom niniejszego rozporządzenia.

Zwolnienie od kaucji względnie ubezpieczenia.

§ 23. (1) Przedsiębiorstwa państwowe „Polskie Koleje Państwowe", „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" zwolnione są, przy wykonywaniu zarobkowego przewozu pojazdami mechanicznymi, od obowiązku złożenia kaucji albo ubezpieczenia się.

(2) Minister Komunikacji może zwolnić od obowiązku złożenia kaucji, względnie od obowiązku ubezpieczenia się, spółki, w których uczestniczą przedsiębiorstwa: „Polskie Koleje Państwowe", „Polska Poczta, Telegraf i Telefon", jeżeli przedsiębiorstwa te przyjmą gwarancję za zabezpieczenie roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe wskutek wykonywania przewozów.

Przewóz poczty.

§ 24. Koncesjonarjusz obowiązany jest do przewożenia za słusznem wynagrodzeniem ładunku pocztowego oraz konwojentów poczty, którym powierzony zostanie nadzór nad tym ładunkiem na warunkach, określonych w koncesji *)

Bilety.

§ 25. Koncesjonarjusz obowiązany jest wydawać na przewóz osób bilety.

---

*) Artykuł rzeczony odpowiada specjalnemu zastrzeżeniu paragrafu 45 Ustawy o Poczcie i Telegrafie (Nr. 12 Dziennika Ustaw z dn. 14 lutego 1931 r.). Artykuł rzeczony brzmi: „Wszelkie przedsiębiorstwa przewozowe, są obowiązane przewozić — za słusznem wynagrodzeniem — ładunek pocztowy przy pomocy własnych organów, lub pod dozorem funkcjonarjuszów pocztowych".

Siedziba przedsiębiorstwa.

§ 26. (1) Koncesjonarjusz obowiązany jest zawiadamiać niezwłocznie władzę, która koncesji udzieliła, o każdej zmianie siedziby przedsiębiorstwa.

(2) Jeżeli miejsce zamieszkania koncesjonarjusza, albo siedziba przedsiębiorstwa nie znajduje się na obszarze, na którym odbywają się przewozy, koncesjonarjusz winien posiadać na obszarze wykonywania przedsiębiorstwa pełnomocnika, ponoszącego odpowiedzialność przed władzami za należyte wykonywanie obowiązków, wynikających z koncesji i podawać każdorazowo do wiadomości władzy, która udzieliła koncesji, imię, nazwisko i adres pełnomocnika.

Rozpoczęcie przewozów.

§ 27. (1) Koncesjonarjusz obowiązany jest rozpocząć wykonywanie przewozów najdalej w przeciągu 6 miesięcy po otrzymaniu koncesji, jeżeli w warunkach nie wskazano innego terminu rozpoczęcia. Termin ten nie może być jednak dłuższy niż jeden rok.

(2) Przed rozpoczęciem wykonywania przewozów koncesjonarjusz powinien wykazać się przed władzą, która udzieliła koncesji, że uczynił zadość warunkom, od których dopełnienia uzależnione zostało w koncesji rozpoczęcie ruchu. O terminie rozpoczęcia wykonywania przewozów powinien koncesjonarjusz zawiadomić władzę, która udzieliła koncesji na 7 dni przedtem.

Statystyka ruchu.

§ 28. (1) Koncesjonarjusz jest obowiązany prowadzić statystykę ruchu, obejmującą ilość odbytych kursów, przerw, przewiezionych osób, ilość i rodzaj wypadków oraz przedstawiać władzy, która udzieliła koncesji, wymagane wykazy statystyczne. W tym celu powinien koncesjonarjusz prowadzić księgę kursów dla każdej obsługiwanej linji przewozowej.

(2) Wzory księgi kursów i formularzy wykazów statystycznych ustali i ogłosi w Monitorze Polskim Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Zrzeczenie się koncesji.

§ 29. Koncesjonarjusz obowiązany jest zawiadomić władzę, która udzieliła koncesji, o zamiarze zrzeczenia się koncesji, przynajmniej na miesiąc przed wstrzymaniem ruchu przedsiębiorstwa, o ile warunki, pod którymi koncesja była udzielona, nie zawierają innych postanowień.

Obowiązek oznaczania pojazdów.

§ 30. Koncesjonarjusz obowiązany jest zaopatrzyć pojazdy mechaniczne, którymi wykonywa przewóz, nazewnątrz, u góry, od przodu w napis zdaleka czytelny, z nazwami krańcowych punktów obsługiwanej linji, a ponadto w znaki, oznaczające przedsiębiorstwo koncesjonowane, według wzoru ustalonego przez władzę, która udzieliła koncesji.

III. PRZEWÓZ TOWARÓW.

Podanie o koncesję na przewóz towarów.

§ 31. (1) Ubiegający się o koncesję powinien złożyć u właściwej władzy podanie z dołączeniem 4 odpisów, zawierające następujące dane:

1) imię i nazwisko, przynależność państwową, miejsce zamieszkania ubiegającego się albo siedzibę przedsiębiorstwa;
2) ilość, rodzaj, typ i pochodzenie pojazdów, którymi ubiegający się o koncesję zamierza obsługiwać linje przewozowe, względnie obszar przewozu, wagę własną pojazdów i wagę z pełnem obciążeniem;
3) określenie linji, linij lub sieci linij przewozowych, albo obszaru przewozów.

(2) Ubiegający się o koncesję bez prawa wyłączności na linję, linje lub sieci linij przewozowych, albo o koncesję z prawem wyłączności powinien nadto podać plan wykonywania przewozu towarów i projektowane taryfy przewozowe. Plan przewozów powinien wskazywać linje przewozowe, kierunek lub obszar przewozów towarowych, oraz ilość przewozów w pewnym okresie czasu.

Warunki koncesji i obowiązki koncesjonarjusza. Ilość i rodzaj pojazdów.

§ 32. (1) Koncesjonarjusz może wykonywać przewóz tylko tą ilością, rodzajem i typem pojazdów na tej linji lub linjach przewozowych, albo na tym oznaczonym obszarze i oznaczonych kierunkach, na które opiewa koncesja.

(2) Powiększenie lub zmniejszenie przewidzianej w koncesji ilości pojazdów, zmiana rodzaju i typu pojazdów, zmiana linji, względnie kierunku lub obszaru przewozów, może nastąpić tylko za zezwoleniem władzy, która udzieliła koncesji i powinna być uwidoczniona w dokumencie koncesyjnym.

Taryfy i plan przewozów.

§ 33. Otrzymujący koncesję bez prawa wyłączności na linję, linje lub sieci linij przewozowych albo koncesję z pra-

wem wyłączności, obowiązany jest przedstawiać do zatwierdzenia władzy, udzielającej koncesji, taryfy dla przewozu towarów oraz plany przewozowe i stosować się do zatwierdzonej taryfy i do zatwierdzonego planu przewozowego. Zmiany taryfy i planu przewozowego zatwierdza władza, która udzieliła koncesji. Pozatem do taryf przewozowych mają analogiczne zastosowanie postanowienia § 9 ust. 2 i 3 i §§ 10 i 11, a do planów przewozowych postanowienia § 12 ust. 3.

§ 34. Koncesjonarjusz obowiązany jest prowadzić księgi przewozowe i stosować przy przesyłkach towarów dokumenty przewozowe.

Inne warunki koncesji.

§ 35. (1) Postanowienia §§ 13 — 23, 24, 26, 27, 29 i 30 stosują się analogicznie do zarobkowego przewozu towarów pojazdami mechanicznymi.

(2) Koncesjonarjusz obowiązany jest prowadzić statystykę ruchu towarowego, obejmującą: ilość odbytych kursów, przewiezionych tonn towarów, rodzaj towarów i statystykę wypadków oraz przedstawiać władzy, która udzieliła koncesji, wymagane wykazy statystyczne. W tym celu winien koncesjonarjusz prowadzić księgę kursów dla każdej obsługiwanej linji przewozowej lub obsługiwanego obszaru.

(3) Wzory księgi kursów i formularzy wykazów statystycznych ustali i ogłosi w Monitorze Polskim Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

IV. PRZEPISY WSPÓLNE DLA PRZEWOZU OSÓB I TOWARÓW.

Koncesja z prawem wyłączności.

§ 36. (1) Jeżeli ubiegający się o koncesję przyjmie na siebie obowiązki, zapewniające szczególne korzyści publiczne, może otrzymać koncesję z prawym wyłączności. Za szczególne korzyści publiczne uważa się specjalne świadczenia na rzecz budowy i utrzymania dróg publicznych i mostów, nie wynikające z obowiązków ustawowych.

(2) Przy udzielaniu koncesji z prawem wyłączności władza może wyłączyć niektóre drogi lub ich odcinki dla przewozów tranzytowych innych koncesjonarjuszów.

Pierwszeństwo do uzyskiwania koncesji.

§ 37. Przy równych warunkach pierwszeństwo do otrzymania koncesji mają ubiegający się o koncesję, którzy zobowiążą się do używania i utrzymywania w odpowiednim stanie

pojazdów mechanicznych produkcji krajowej i do przedstawienia zaświadczenia władzy wojskowej, że pojazdy odpowiadają specjalnym wymaganiom obrony Państwa.

Decyzje władzy.

§ 38. (1) Władza udzieli koncesji, jeśli uzna, że:

1) ubiegający się o koncesję jest w stanie spełniać obowiązki przewozowe;
2) ubiegający się o koncesję będzie używał pojazdów mechanicznych, które pod względem konstrukcji i wyposażenia, oraz ze względu na warunki terenowe, tudzież stan dróg i mostów dają gwarancję ciągłości przewozów i bezpieczeństwa ruchu;
3) wykonywanie przewozów jest celowe i uzasadnione ze stanowiska ogólnej polityki komunikacyjnej.

(2) Władza odmówi udzielenia koncesji, jeśli uzna, że wykonywanie koncesji może narazić na szkodę interes publiczny.

§ 39. (1) Przed powzięciem decyzji w sprawie udzielenia lub odmowy koncesji, wojewódzka władza administracji ogólnej przesyła odpis podania ubiegającego się o koncesję właściwej Izbie Przemysłowo-Handlowej i zarazem wyznacza termin do udzielenia opinji; termin ten nie może być krótszy niż 14 dni. Jeżeli ubiegający się o koncesję dołączył do podania opinję właściwej Izby Przemysłowo-Handlowej, władza udzielająca koncesji może zaniechać przesłania podania Izbie Przemysłowo-Handlowej.

(2) Wojewódzka władza administracji ogólnej udziela koncesji w porozumieniu z właściwą władzą kolejową, pocztową i wojskową.

(3) Porozumienie z władzą kolejową jest również wymagane, jeżeli chodzi:

1) o przedłużenie czasu trwania koncesji,
2) zmianę linji, obszaru lub kierunku,
3) zmianę rozkładu jazdy i planów przewozowych,
4) zmianę taryf przewozowych, oraz
5) zmianę ilości, rodzajów, typów i pochodzenia pojazdów mechanicznych.

Porozumienie z władzą pocztową jest wymagane, jeżeli chodzi o sprawy wymienione w punktach 2 i 3, a porozumienie z władzą wojskową, jeżeli chodzi o sprawy, wymienione w punktach 1 i 5.

Komisja Przewozów Samochodowych.

§ 40. (1) Ustanawia się przy Ministrze Komunikacji Komisję Przewozów Samochodowych, jako organ opinjodawczy, złożoną z przedstawicieli Ministrów: Spraw Wewnętrznych,

Spraw Wojskowych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Spraw Zagranicznych, Poczt i Telegrafów, przedstawicieli centralnych zrzeszeń: samorządu terytorjalnego, samorządu gospodarczego, oraz powołanych przez Ministra Komunikacji reprezentantów: przedsiębiorstw przewozowych i przedsiębiorstw krajowej produkcji samochodów.

(2) Do zadań Komisji Przewozów Samochodowych należy:

1) wydawanie opinij w sprawach ogólnych, dotyczących zarobkowego przewozu pojazdami mechanicznymi;

2) opinjowanie spraw o koncesje z prawem wyłączności i o koncesje na sieci linij przewozowych;

3) wydawanie opinij w innych sprawach, przekazanych Komisji do opinji przez Ministra Komunikacji.

Działalność Komisji określi regulamin, wydany przez Ministra Komunikacji.

Opłaty.

§ 41. (1) Otrzymujący koncesję powinien złożyć opłatę za czynności urzędowe, związane z udzieleniem koncesji w następującej wysokości:

Za czynności urzędowe w sprawie nadania koncesji na przewóz osób będzie pobierana opłata w wysokości 0,50 zł od każdego kilometra linji za każdy pojazd mechaniczny, najmniej jednak 50 złotych.

(2) Za czynności urzędowe w sprawie wydania koncesji na przewóz towarów na linji, na linjach przewozowych, albo na sieci linij przewozowych, będzie pobierana opłata w wysokości, wymienionej w ust. 1. Za czynności urzędowe w sprawie wydania koncesji na oznaczonym obszarze i w oznaczonych kierunkach, opłata wynosi od obszaru w granicach jednego województwa po 50 złotych od tonny nośności pojazdu. Jeżeli koncesja obejmuje obszar w granicach jednego województwa, to do opłaty od obszaru w granicach jednego województwa dolicza się 25%.

(3) Za czynności urzędowe w sprawie koncesji z prawem wyłączności pobiera się opłatę w podwójnej wysokości.

§ 42. Opłaty za udzielenie koncesji uiszcza się gotówką, za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędności, na dochód budżetu Ministerstwa Komunikacji.

Dokument koncesyjny.

§ 43. Dokument koncesyjny winien zawierać:

1) oznaczenie i siedzibę przedsiębiorstwa oraz rodzaj przewozów;

2) określenie linji przewozowej, linij przewozowych lub sieci linij albo obszarów lub kierunków przewozowych;
3) czas trwania koncesji;
4) warunki koncesji i obowiązki koncesjonarjusza.

Czas trwania koncesji.

§ 44. (1) Koncesja może być udzielona na okres nie dłuższy niż 8 lat.

(2) Koncesja z prawem wyłączności może być udzielona na okres dłuższy.

Zakaz przenoszenia praw i obowiązków, wynikających z koncesji.

§ 45. Koncesji nie wolno wydzierżawiać i odstępować w żadnej formie osobom trzecim.

Wygaśnięcie koncesji.

§ 46. (1) Koncesja gaśnie:
1) z upływem terminu, na który została wydana;
2) w razie zrzeczenia się koncesji;
3) w razie śmierci koncesjonarjusza. Jednakże na podstawie dotychczasowej koncesji i na warunkach w niej zawartych może być prowadzone nadal przedsiębiorstwo na rachunek masy spadkowej albo wdowy przez czas jej wdowieństwa, o ile nie była ona sądownie rozdzielona od stołu i łoża z własnej winy i o ile nie była wykluczona od spadkobrania, albo też na rachunek małoletnich przez czas ich małoletności. Jeżeli oprócz wdowy, która chce korzystać z tego prawa, pozostali także małoletni zstępni do spadku uprawnieni, natenczas prawo dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa przysługuje wspólnie wdowie i tym zstępnym, o ile koncesjonarjusz nie uczynił w tej mierze innych zarządzeń;
4) jeżeli przestała istnieć osoba prawna, której koncesji udzielono;
5) w razie upadłości. Jednakże na podstawie dotychczasowej koncesji i na warunkach w niej zawartych, może być prowadzone nadal przedsiębiorstwo na rachunek masy upadłości (konkursowej).

(2) W wypadkach, wskazanych w ust. 1 w punktach 3 i 5 ma być ustanowiony kierownik przedsiębiorstwa, ponoszący odpowiedzialność przed władzami za należyte wykonywanie obowiązków, wynikających z koncesji. Imię, nazwisko i adres kierownika należy zgłosić władzy, która udzieliła koncesji.

Odebranie koncesji.

§ 47. (1) Władza, która udzieliła koncesji, winna ją odebrać w wypadku prawomocnego skazania za zbrodnię, popełnioną przeciwko wewnętrznemu, lub zewnętrznemu bezpieczeństwu Państwa.

(2) Władza, która udzieliła koncesji, może ją odberać:

1) w wypadku prawomocnego skazania za inną zbrodnię, nie wymienioną w ust. 1 oraz w wypadku skazania za występek popełniony z chęci zysku;
2) w razie powtarzającego się, mimo ostrzeżeń i nałożonych kar, nieprzestrzegania przez koncesjonarjusza i jego pełnomocnika (§ 26) albo kierownika przedsiębiorstwa (§ 46 ust. 2) przepisów niniejszego rozporządzenia i warunków koncesji;
3) jeżeli koncesjonarjusz nie rozpoczął ruchu w okresie 6 miesięcy od daty otrzymania koncesji, albo jeżeli przerwa w komunikacji w czasie, gdy komunikacja powinna być utrzymana, trwa dłużej niż jeden miesiąc, z wyjątkiem przeszkód, spowodowanych siłą wyższą;
4) w razie niewypełnienia innych obowiązków, za których niewypełnianie koncesja przewiduje możność jej odebrania.

VI. PRZEWOZY PODLEGAJĄCE ZGŁOSZENIU.

§ 48. (1) Przewozy, wymienione w art. 8 ust. 1 w punktach 1 — 7 podlegają zgłoszeniu u właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej.

(2) W zgłoszeniu o rozpoczęciu wykonywania przewozów należy podać:

1) imię i nazwisko lub firmę, przynależność państwową i miejsce zamieszkania rozpoczynającego wykonywanie przewozów lub siedzibę przedsiębiorstwa;
2) rodzaj przewozów (przewozy osobowe lub towarowe);
3) nazwy ważniejszych miejscowości, przez które są lub mają być dokonywane przewozy, albo linje lub obszary przewozów, według terytorjalnych jednostek administracyjnych;
4) ilość, typ, firmę fabryczną, oraz numer rejestracyjny pojazdów mechanicznych;
5) czas trwania przewozów.

§ 49. (1) Powiatowa władza administracji ogólnej wyda zgłaszającemu rozpoczęcie wykonywania przewozów bezzwłocznie zaświadczenie według wzoru ustalonego.

(2) Odpis zaświadczenia przesyła powiatowa władza administracji ogólnej do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

(3) Zaświadczenie ma ważność na czas jednego roku, licząc od daty jego wydania.

(4) Władza, wskazana w ust. 1 może przedłużyć ważność zaświadczenia na następny rok, przez odpowiednią adnotację w zaświadczeniu, jeżeli do dnia upływu ważności zaświadczenia nie uległy zmianie zaświadczone dane.

VII. POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE.

§ 50. Do osób wymienionych w art. 10 stosuje się analogicznie postanowienia §§ 9 — 23 i 33 z temi zmianami, że kaucja służyć będzie tylko na zabezpieczenie roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej za śmierć lub uszkodzenie cielesne podróżnych i że ubezpieczenie na sumy gwarancyjne, które ustala się na kwoty co najmniej 10.000 zł za uszkodzenie jednej osoby wskutek jednego wypadku, obejmować będzie tylko podróżnych.

§ 51. Osobom korzystającym z uprawnień, określonych w art. 10, wyda wojewódzka władza administracji ogólnej w ciągu 3 miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, według wzoru ustalonego, zaświadczenie stwierdzające, że osoby te w dniu 18 kwietnia 1932 r. wykonywały przewóz określony w art. 1, z jednoczesnem wskazaniem pojazdów mechanicznych, linji albo linij lub obszarów.

§ 52. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

REGULAMINY W SPRAWIE PRZEWOZU OSÓB I ICH BAGAŻÓW ORAZ TOWARÓW

Rozporządzenie Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z dn. 13 sierpnia 1932 (D. U. R. P. N. 109).

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 1932 r. o Zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznymi (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 336) i na podstawie art. 6 punkt b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1932 r. w sprawie zniesienia urzędu Ministra Robót Publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 479) zarządza się co następuje:

§ 1. (1) Rozporządzenie niniejsze dotyczy:

1) autobusów i dorożek samochodowych;

2) pojazdów mechanicznych, służących do przewozu towarów.

(2) Za autobus uznaje się pojazd mechaniczny, przeznaczony do przewozu siedmiu lub więcej podróżnych.

(3) Za dorożkę samochodową uznaje się pojazd mechaniczny, przeznaczony do zarobkowego przewozu najwyżej sześciu osób.

§ 2. (1) Przewóz osób i ich bagażu powinien się odbywać z zachowaniem postanowień regulaminu, zamieszczonego w załączniku Nr. 1 do niniejszego rozporządzenia.

(2) Przewóz towarów pojazdami mechanicznymi powinien się odbywać z zachowaniem postanowień regulaminu, zamieszczonego w załączniku Nr. 2 do niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Postanowienia regulaminów wymienionych w § 2 stosują się również do wykonywujących przewóz na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 marca 1932 r. o zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznymi (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 336).

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Załącznik Nr. 1 do § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 13 sierpnia 1932 r. (poz. 868).

Regulamin przewozu osób i ich bagażu autobusami i dorożkami samochodowemi.

§ 1. Postoje na drogach publicznych pojazdów mechanicznych służących do koncesjonowanego przewozu mogą się odbywać w miejscach, wyznaczonych do tego celu przez właściwą powiatową władzę administracji ogólnej po porozumieniu się z odnośnym zarządem drogowym, a w miastach — po porozumieniu z zarządem miasta.

Uprawiający koncesjonowany przewóz obowiązany jest dokonać przewozu:

a) jeżeli podróżny zastosuje się do niniejszego regulaminu i uiści należną opłatę za przewóz;

b) jeżeli przewozu można dokonać autobusem lub dorożką samochodową, któremi przewożący wykonywa dany przewóz;

c) jeżeli przewozowi nie stoją na przeszkodzie okoliczności, których przewożący nie mógł uniknąć i którym nie mógł zaradzić.

§ 3. (1) W autobusie, służącym do koncesjonowanego przewozu:

1) kierowca powinen mieć zapewnioną zupełną swobodę ruchów przy kierowaniu;

2) zabrania się podróżnym zajmowania miejsca obok kierowcy, albo zapełniania tego miejsca bagażem;

3) zabrania się podróżnym zajmowania miejsc nieprzeznaczonych dla podróżnych;

4) zabrania się podróżnym wsiadania do autobusu, gdy dopuszczalna ilość miejsc jest zajęta;

5) zabrania się podróżnym stania podczas jazdy na stopniach autobusu;

6) zabrania się podróżnym wsiadania do autobusu lub wysiadania z niego podczas ruchu.

(2) Postanowienia zawarte w ust. 1 punktach 1, 4, 5 i 6 stosują się także do dorożek samochodowych, służących do koncesjonowanego przewozu, jak również do wszelkich autobusów, chociażby przewozu nimi nie podlegały koncesjonowaniu.

§ 4. Podróżny, rozpoczynając jazdę w pojeździe mechanicznym przedsiębiorstwa koncesjonowanego, powinien się zaopatrzyć w bilet, uprawiający koncesjonowany przewóz jest obowiązany bilet wydać.

Bilet powinien zawierać: numer, nazwę przedsiębiorstwa i jego adres, wysokość pobranej za jazdę opłaty, oraz nazwę miejscowości, między któremi bilet jest ważny. W razie oddania do przewozu bagażu za osobną opłatą, podróżnemu powinien być wydany kwit na bagaż. Bilet i kwit na bagaż powinien podróżny zachować przez cały czas podróży i okazywać na żądanie organu, upoważnionego do kontroli.

§ 5. Niewolno przewozić pojazdami mechanicznemi przedsiębiorstw koncesjonowanych:

a) większej liczby podróżnych ponad przepisaną liczbę miejsc;
b) osób w stanie nietrzeźwym;
c) osób, które zachowaniem swojem obrażają przyzwoitość publiczną lub zakłócają spokój;
d) osób, które wskutek choroby, niechlujstwa lub innych przyczyn są przykre lub niebezpieczne dla towarzyszów podróży — chyba, że osoby takie zajmują miejsca w osobnym zamkniętym przedziale. Osoby, które zachorowały w czasie jazdy, należy jednak dowieźć do miejsca, gdzie mogą otrzymać konieczną opiekę.

§ 6. Niewolno przewozić pojazdem mechanicznym przedsiębiorstwa koncesjonowanego przedmiotów grożących niebezpieczeństwem, jako to: broni nabitej, materjałów wybuchowych samozapalnych, łatwopalnych, żrących, budzących odrazę, lub wydzielających niemiłą woń, tudzież przedmiotów, które są niedogodne lub przykre dla współpodróżnych. Osobom, które pełniąc służbę publiczną, obowiązane są mieć przy sobie broń palną, wolno jest w czasie przejazdu służbowego mieć przy sobień broń nabitą odpowiednio zabezpieczoną.

§ 7. (1) Podróżnym wolno zabierać ze sobą do pojazdu mechanicznego przedsiębiorstwa koncesjonowanego bagaż ręczny;

(2) bagaż ponad 10 kg. wagi, lub o wymiarach nie nadających się do przewozu w pomieszczeniach dla podróżnych, wolno przewozić tylko w specjalnych pomieszczeniach;

(3) bagaż powinien być tak umieszczony, aby współpodróżni nie byli narażeni na niebezpieczeństwo lub szkodę. Na bagaż przewożony poza pomieszczeniem dla podróżnych, przewożący jest obowiązany wydać kwit bagażowy;

(4) podróżnym niewolno zabierać ze sobą żywych zwierząt. Wyjątek stanowią małe zwierzęta pokojowe trzymane na

rękach. Bagaż, zawierający przedmioty, mogące zanieczyścić wnętrze autobusu, lub zabrudzić podróżnych, tudzież psy większe, winny być przewożone tylko w osobnym przedziale, przeznaczonym do przewozu bagażu.

§ 8. (1) Uprawiający koncesjonowany przewóz jest obowiązany utrzymać pojazd w czystości;

(2) zabrania się podróżnym i obsłudze zanieczyszczania pojazdu.

§ 9. Zabrania się podróżnym otwierania drzwi pojazdu w czasie jazdy. Otwieranie okien autobusu może uskuteczniac tylko obsługa.

§ 10. (1) Palenie tytoniu w przedziałach dla niepalących jest zabronionie w pojeździe mechanicznym, posiadającym przedziały dla palących.

(2) W pojeździe, nieposiadającym przedziałów dla niepalących, palenie tytoniu jest dozwolone, jeśli żaden ze współpodróżnych nie podnosi sprzeciwu.

§ 11. Obsługa pojazdu mechanicznego służącego do przewozów koncesjonowanych jest obowiązana przestrzegać, aby podróżni stosowali się do postanowień niniejszego regulaminu. Podróżnych niestosujących się do powyższych postanowień może obsługa usunąć z pojazdu.

§ 12. (1) Obsługa pojazdu powinna być czysto przyodziana.

(2) Obsługa pojazdu powinna wobec podróżnych zachowywać się grzecznie i udzielać informacyj, dotyczących przewozu.

§ 13. (1) Obsługa pojazdu służącego do przewozów koncesjonowanych jest obowiązana zatrzymywać pojazd w miejscach postojów, ustalonych rozkładem jazdy, a na żądanie i w innych miejscach.

(2) Obsłudze wolno otwierać drzwi pojazdu dopiero po jego zatrzymaniu.

(3) Po zatrzymaniu pojazdu obsługa jest obowiązana otworzyć drzwi pojazdu, wysiąść z niego i przy schodzeniu z pojazdu lub wsiadaniu do niego, jak również przy załadowywaniu bagażu udzielać podróżnym potrzebnej pomocy.

(4) Obsłudze niewolno dawać sygnału do odjazdu z miejsca postoju, dopóki wysiadający nie staną na ziemi, a wsiadający nie zajmą miejsca i dopóki nie zostaną zamknięte drzwi pojazdu.

§ 14. Uprawiający koncesjonowany przewóz powinien czuwać nad tem, aby jego personel stosował się ściśle do postanowień niniejszego regulaminu.

Załącznik Nr. 2 do § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 13 sierpnia 1932 r. (poz. 868).

Regulamin przewozu towarów pojazdami mechanicznymi.

§ 1. (1) Uprawiający koncesjonowany przewóz towarów, bez prawa wyłączności na linji lub sieci linij przewozowych, oraz przewóz z prawem wyłączności na linji, sieci linij przewozowych i na oznaczonym obszarze (kierunku) nie może odmówić przewozu przesyłki, jeśli przewóz w myśl przepisów niniejszego regulaminu nie jest zakazany i jeśli przewozu można dokonać pojazdem mechanicznym, którym przewożący wykonywa przewóz towarów, a przewozowi nie stoją na przeszkodzie okoliczności, których nie mógł uniknąć, lub którym nie mógł zaradzić.

(2) Za przesyłkę uważa się towar oddany do jednorazowego przewozu pojazdem mechanicznym koncesjonarjusza przez określonego nadawcę do określonego odbiorcy. Przesyłka może obejmować towar różnego rodzaju i zajmować cały pojazd mechaniczny lub jego część.

§ 2. Uprawiającemu koncesjonowany przewóz towarów wolno przewozić pojazdem mechanicznym takie tylko towary, które ze względu na ich wymiary, wagę, właściwości fizyczne i chemiczne nie zagrażają życiu i zdrowiu ludzkiemu i nie narażają na szkodę cudzego mienia.

§ 3. (1) Materjały wybuchowe, samozapalne i łatwopalne można przewozić pojazdem mechanicznym, jeżeli:

1) znajdują się w odpowiedniem, szczelnem i wymoszczonem opakowaniu, zabezpieczającem od skutków wstrząsień i zapalenia;
2) oprócz tych materjałów odpowiednio poukładanych w pojeździe mechanicznym nie przewozi się jednocześnie innych towarów;
3) przewozowi towarzyszy konwojent.

(2) Szybkość pojazdu mechanicznego z materjałami wymienionymi w ustępie (1) nie może być większa niż 30 kilometrów na godzinę.

§ 4. Materjały trujące, żrące, budzące odrazę i wydzielające niemiłą woń, można przewozić pojazdem mechanicznym, jeżeli materjały te znajdują się w szczelnem opakowaniu, uniemożliwiającem rozsypanie się, rozlanie lub wydzielanie woni.

§ 5. Postanowienia, zawarte w §§ 2, 3 i 4 stosują się także do niekoncesjonowanych przewozów towarowych pojazdami mechanicznymi.

§ 6. Uprawiającemu koncesjonowany przewóz towarów wolno przyjmować do pojazdu mechanicznego z towarem konwojentów w liczbie uzasadnionej istotną potrzebą. Konwojent może zajmować miejsce obok kierowcy, albo inne miejsce w pojeździe.

§ 7. (1) Uprawiający koncesjonowany przewóz towarów bez prawa wyłączności na oznaczonym obszarze (kierunku) jest obowiązany używać dla każdego pojazdu osobnego kwitarjusza przewozowego, z zachowaniem kolejności numerów, według wzoru ustalonego.

(2) Uprawiający koncesjonowany przewóz towarów bez prawa wyłączności na linji lub sieci linij przewozowych, oraz przewóz z prawem wyłączności na linji, sieci linij przewozowych i na oznaczonym obszarze (kierunku) jest obowiązany używać dla każdego pojazdu osobnego kwitarjusza przewozowego z zachowaniem kolejności numerów, według wzoru ustalonego.

(3) Do kwitarjuszy przewozowych nie wpisuje się przewozów, zawierających:

1) towary, będące własnością nadawcy, gdy jest on zarazem ich odbiorcą i korzysta z usług przewozu koncesjonarjusza, mając do swego rozporządzenia cały pojazd mechaniczny;

2) materjały ziemne, gruz, śnieg oraz materjały do robót wykonywanych przez Państwo i związki samorządowe;

3) materjały, których nadawcą lub odbiorcą są władze wojskowe, a których przewóz dokonywany jest przy użyciu całego pojazdu mechanicznego.

(4) Przewozy wymienione w ustępie (3) w punktach 1) i 2) podlegają wpisowi księgi przewozu (§ 12). Kierowca lub konwojent przesyłek, wymienionych w ustępie (3) w punktach 1), 2) i 3) powinien posiadać w czasie przewozu i okazywać na żądanie państwowych organów kontrolujących pisemne zlecenie nadawcy, według wzoru ustalonego.

§ 8. (1) Uprawiający koncesjonowany przewóz towarów, przyjmując do przewozu przesyłkę, jest obowiązany, wydać nadawcy pokwitowanie nadania, całkowicie wypełnione i zaopatrzone ręcznie uskutecznionym podpisem przewożącego lub pełnomocnika.

(2) Nadający towar jest obowiązany podać zawartość przesyłki, oddanej do przewozu zgodnie ze stanem faktycznym.

(3) Uprawiający koncesjonowany przewóz towarów jest odpowiedzialny za zgodność przesyłki ze wskazaniami zawartymi w kwitarjuszu przewozowym.

(4) Uprawiający koncesjonowany przewóz towarów ma prawo sprawdzić w obecności nadawcy zawartość przesyłki, wagę i ilość sztuk.

(5) Uprawiający koncesjonowany przewóz towarów może żądać od nadawcy poświadczenia na odwrocie grzbietu kwitarjusza przewozowego, że zawartość przesyłki i waga są zgodne z jego wskazaniami, uwidocznionemi w kwitarjuszu przewozowym.

§ 9. (1) Odbiorca przesyłki może odmówić przyjęcia i potwierdzenia odbioru przesyłki, jeśli zawartość przesyłki, waga i ilość sztuk nie odpowiada wskazaniom kwitarjusza przewozowego. W tym wypadku odpowiedzialność ponosi przewożący, chyba że żądał od nadawcy poświadczenia, że zawartość przesyłki i waga są zgodne z jego wskazaniami, uwidocznionemi w kwitarjuszu przewozowym.

(2) Odbiorca przesyłki może domagać się od uprawiającego koncesjonowany przewóz towarów przy wydaniu mu przesyłki odpisu grzbietu kwitarjusza przewozowego, podpisanego przez przewożącego lub jego pełnomocnika z pokwitowaniem należności przewozowej, jeśli ją opłaca odbiorca. Uprawiający przewóz określony w § 7 ust. (2) jest obowiązany wydać odborcy odpis grzbietu kwitarjusza przewozowego z pokwitowaniem należności przewozowej, jeśli ją opłaca odbiorca.

§ 10. Kwitarjusze przewozowe (grzbiety) powinny się znajdować w czasie przewozu na pojeździe mechanicznym i należy je okazywać na żądanie państwowych organów kontrolujących.

§ 11. Uprawiającemu koncesjonowany przewóz towarów bez prawa wyłączności na linji lub sieci linij przewozowych oraz przewóz z prawem wyłączności na linji, sieci linij przewozowych na oznaczonym obszarze (kierunku), niewolno pobierać w jakiejkolwiek formie innej należności niż ustalonej w zatwierdzonej taryfie. Kwota należności oraz opłaty dodatkowe powinny być wpisane do kwitarjusza przewozowego.

§ 12. Uprawiający koncesjonowany przewóz towarów jest obowiązany prowadzić księgę przewozu, wyszczególniającą wszystkie przewozy, według wzoru, ustalonego w załączniku (D) i jest odpowiedzialny za zgodność wpisanych do księgi danych ze wskazaniami kwitarjuszy przewozowych.

§ 13. Kwitarjusze przewozowe (grzbiety), zlecenia przewozu i księgi przewozu, przewożący jest obowiązany przechowywać przez okres pięciu lat od ukończenia przewozu i okazywać je na żądanie państwowych organów kontrolujących.

§ 14. Postój pojazdów mechanicznych, którymi koncesjonarjusz uprawia koncesjonowany przewóz towarów bez prawa wyłączności na linji lub sieci linij przewozowych, oraz przewóz z prawem wyłączności na linji, sieci linij przewozowych i na oznaczonym obszarze (kierunku), odbywa się w miejscach, wyznaczonych do tego celu przez właściwą powiatową władzę administracji ogólnej w porozumieniu z odnośnym zarządem drogowym, a w miastach w porozumieniu z zarządem miasta.

CHEMIGRAFJA
K. TRELIŃSKI
WARSZAWA
NOWY-ŚWIAT 39 Tel. 290-24
Klisze cynkowe jedno i wielobarwne
dla druków wszelkiego rodzaju—książek, cenników, ogłoszeń, plakatów

U S T A W A

uchwalona przez Sejm i Senat Rzeczypospolitej

O ZAROBKOWYM PRZEWOZIE OSÓB POJAZDAMI MECHANICZNYMI W OBRĘBIE GMINY MIEJSKIEJ.

Uchwalona w dniach
15 i 22 marca roku 1933.

JEDYNIE
WOSK
PŁYNNY

„HYGIENA"

CZYŚCI
I POLERUJE
SAMOCHODY

ZABEZPIECZA
EMALJE
OD WPŁYWÓW
ATMOSFE-
RYCZNYCH.

Jedyni wytwórcy

CENTRALNE LABOR. CHEMICZNE

w Warszawie

Udzielanie koncesji i zakres ich uprawnień.

Art. 1. Na zarobkowy przewóz osób pojazdem mechanicznym na drogach publicznych (ulicach i placach) w obrębie gminy miejskiej należy, z wyjątkiem przewozów, określonych w art. 8, uzyskać koncesję.

Art. 2. (1) Koncesji udziela:

1) na zarobkowy przewóz osób pojazdem mechanicznym, z wyjątkiem przypadków wskazanych w p. 2 — zarząd gminy miejskiej;

2) na zarobkowy przewóz osób autobusem w gminach miejskich, niewydzielonych z powiatowych związków samorządowych, powiatowa władza administracji ogólnej;

3) w gminach miejskich, wydzielonych z powiatowych związków samorządowych, na zarobkowy przewóz osób autobusem przez przedsiębiorstwo, działające przy udziale kapitału państwowego — powiatowa władza administracji ogólnej, a w m. st. Warszawie, Komisarz Rządu m. st. Warszawy.

(2) Rozporządzenie Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych ustala przypadki, w których udzielanie koncesyj przez zarządy gmin miejskich wymaga zgody powiatowej władzy administracji ogólnej, a w m. st. Warszawie — Komisarz Rządu m. st. Warszawy.

Art. 3. W razie wydania koncesyj w ilości nadmiernej, nie uzasadnionej miejscowymi stosunkami gminy miejskiej, wojewódzka władza administracji ogólnej może, po wysłuchaniu opinji właściwej Izby przemysłowo - handlowej, wstrzymać wydawanie dalszych koncesyj.

Art. 4. Gmina miejska, niewydzielona z powiatowego związku samorządowego, ma pierwszeństwo do uzyskania koncesji na zarobkowy przewóz autobusem na własnym obszarze, przed innemi osobami, ubiegającemi się o tę koncesję.

Art. 5. Prawo prowadzenia komunikacji autobusami przez gminy miejskie, wydzielone z powiatowych związków sa-

morządowych, we własnym zarządzie (art. 8 ust. 1 p. 1), może obejmować również obszar sfery interesów mieszkaniowych gminy.

Obszar ten określa właściwa władza nadzorcza.

Art. 6. Warunki, pod którymi koncesje będą udzielane, prawa i obowiązki uprawnionego, czas trwania koncesji, rodzaje i wysokość opłat, jak również przyczyny wygaśnięcia lub odebrania koncesji określa rozporządzenie Ministra Komunikacji, wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych i Skarbu.

Art. 7. Kto narusza przepisy ustawy niniejszej albo rozporządzeń, na jej podstawie wydanych, ulega karze grzywny do 3.000 (trzech tysięcy) zł., albo karze aresztu do 3 miesięcy.

(2) Do orzekania powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Pojazdy kursujące bez koncesji.

Art. 8. (1) Nie potrzeba uzyskiwać koncesji na:

1) przewóz osób pojazdami mechanicznymi miejskich przedsiębiorstw przewozowych w gminach miejskich, wydzielonych z powiatowych związków samorządowych, jeżeli gmina prowadzi takie przedsiębiorstwa we własnym zarządzie;

2) przewóz osób pojazdami mechanicznymi przedsiębiorstw państwowych „Polskie Koleje Państwowe" i „Polska Poczta, Telegraf i Telefon";

3) przewóz osób pojazdami mechanicznymi przedsiębiorstw lotniczych do portów i z portów lotniczych;

4) doraźne przewozy wycieczkowe, organizowane przez towarzystwa turystyczne o charakterze społecznym, które nie uprawiają przemysłu przewozowego;

5) przewóz pracowników z miejsca pracy i do miejsca pracy pojazdami mechanicznymi przedsiębiorstwa;

6) przewóz chorych pojazdami mechanicznymi szpitali, pogotowi ratunkowych, kas chorych, lecznic, towarzystw ratunkowych;

7) przewóz zwłok pojazdami mechanicznymi przedsiębiorstw pogrzebowych;

8) przewóz gości hotelowych z dworców kolejowych do hoteli i z hoteli do dworców kolejowych pojazdami mechanicznymi przedsiębiorstw hotelowych.

(2) Przewozy, wymienione w ust. 1 w p. 3, 4, 5, 6 i 8 podlegają zgłoszeniu, stosownie do przepisów, jakie wyda Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych .

Prawo wjazdu i przejazdu przez miasto pojazdów, posiadających koncesję na obszar poza gminą.

Art. 9. Koncesja na przewóz osób pojazdami mechanicznymi, poza obszarami jednej gminy, nie uprawnia sama przez się do wykonywania zarobkowego przewozu, określonego ustawą niniejszą, jednakże nie będzie wymagana osobna koncesja na wjazd do miasta, przejazd przez miasto i wyjazd z miasta pojazdów mechanicznych, kursujących poza obszarami jednej gminy, jeśli linja przewozowa, po której odbywają się przewozy prowadzi do miasta, z miasta albo przechodzi przez miasto.

Prolongata dla pojazdów nie posiadających koncesji.

Art. 10. (1) Osoby, które w dniu ogłoszenia ustawy niniejszej wykonywują przewóz, określony w art. 1, mogą go nadal wykonywać bez uzyskania koncesji, aż do zużycia posiadanych pojazdów, nie dłużej jednak niż przez okres dwóch lat od dnia ogłoszenia ustawy niniejszej.

(2) W ciągu trzech miesięcy po ogłoszeniu przepisów, wydanych na podstawie art. 6 i stosownie do tych przepisów, powinny wszystkie osoby, wymienione w art. 1, poddać zatwierdzeniu taryfy przewozowe, a osoby, które wykonują przewóz osób autobusem, powinny ponadto złożyć kaucję albo polisę ubezpieczeniową na zabezpieczenie roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej za szkody, powstałe wskutek wykonywania przewozu.

Art. 11. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Komunikacji w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, art. 7 zaś Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 12. Ustawa niniejsza wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej, z wyjątkiem województwa Śląskiego, w 3 miesiące po ogłoszeniu. Postanowienia art. 10 wchodzą w życie z dniem ogłoszenia.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA WŁAŚCICIELI POJAZDÓW MECHANICZNYCH.

(Wyciąg z Ustawy o przepisach porządkowych na drogach publicznych).

Art. 21. „Winny naruszenia przepisów niniejszej ustawy oraz przepisów, wydanych na jej podstawie, ulega — o ile dany czyn nie jest zagrożony karą surowszą — karze grzywny do tysiąca złotych lub aresztu do sześciu tygodni, albo obu tym karom łącznie.

Jeżeli czyn przestępny polega na uszkodzeniu dobra publicznego, należy wymierzyć grzywnę nie niższą od dwukrotnej wysokości zarządzonej szkody, jednak nie ponad miarę, określoną w ust. 1.

Podżeganie, pomoc, tudzież usiłowanie są karane.

Władza, orzekająca ornaczy w orzeczeniu na wypadek niemożliwości ściągnięcia grzywny karę zastępczego aresztu według uznania, jednak nie wyżej ponad cztery tygodnie".

„Art. 21a). Właściciel, dzierżawca lub zarządzający pojazdem mechanicznym, który nie będzie mógł podać władzy administracyjnej, kto w oznaczonym czasie kierował pojazdem mechanicznym, pozostającym w jego władaniu, o ile nie wykaże, że pojazdu użyła osoba mu nieznana wbrew jego wiedzy i woli, czemu mimo należytej staranności nie mógł zapobiec, będzie karany grzywną do pięciuset złotych.

Na zasadach powyższych będzie karana osoba, której właściciel, dzierżawca lub zarządzający pojazdem mechanicznym zleci, lub pozostawi kierowanie pojazdem.

Władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu, na wypadek niemożliwości ściągnięcia grzywny, karę zastępczego aresztu według swego uznania, jednak niedłużej ponad dwa tygodnie".

Art. 21b). Właściciel, dzierżawca lub zarządzający pojazdem mechanicznym odpowiada za grzywny, nałożone na kierowników pojazdów mechanicznych, które pozostają w jego władaniu.

Art. 22. „Do orzekania o przestępstwach, przewidzianych w niniejszej ustawie, powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Ukarany orzeczeniem powiatowej władzy administracji ogólnej może w ciągu siedmiu dni od dnia doręczenia orzeczenia wnieść na ręce tejże władzy żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi powiatowemu (pokoju), który postąpi wedle przepisów postępowania, obowiązujących w pierwszej instancji sądowej. Wyrok sądu okręgowego wydany w drugiej instancji jest prawomocny.

Na obszarze mocy obowiązującej ustawy postępowania karnego z 1877 r. stosują się przepisy o wydaniu policyjnych zarządzeń karnych.

Osobom, wymienionym w art. 21b), służy narówni ze skazanym prawo żądania przekazania sprawy sądowi".

Art. 24. Grzywny oraz koszty przywrócenia drogi do pierwotnego stanu wpływają do właściwego zarządu drogowego, w zależności od tego, na jakiej kategorji dróg przekroczenie miało miejsce.

Art. 25. O ile przepisy powszechnej ustawy cywilnej w poszczególnych dzielnicach nie przewidują takiej majątkowej odpowiedzialności, za szkody wyrządzone na drogach publicznych odpowiadają majątkowo rodzice za dzieci niepełnoletnie z nimi mieszkające, służbodawcy oraz właściciele pojazdów i zwierząt — za służbę niżej lat czternastu. Współwłaściciele odpowiadają solidarnie.

W razie niewykrycia sprawcy szkód, wyrządzonych na drogach publicznych, odpowiedzialność ponosi wieś, osada lub miasto, na których terenie szkody dokonano, o ile znamiona szkody wskazują, że wyrządziła je ludność miejscowa.

Warszawski Wulkanizacyjny
Parowy Zakład
„PNEUMATYK"

REPERACJA OPON
I DĘTEK SAMOCHODOWYCH
NAKŁADANIE PROTEKTORÓW I REPERACJE RANTÓW
SPRZEDAŻ UŻYWANYCH
OPON I DĘTEK

CENY KONKURENCYJNE.
SZYBKA, RZETELNA OBSŁUGA.

ZA TRWAŁOŚĆ WULKANIZACJI
GWARANTUJĘ

FELIKS MAŁKIEWICZ

Warszawa, ul. Nowy Świat Nr. 34. Tel. 432-95.

„Dea" aparaty elektryczne:

Elektrowiertarki, elektroszlifierki ręczne, suportowe warsztatowe i z wałem giętkim.
Elektroszlifierki do bloków samochodowych.
Aparaty do czyszczenia rur kotłowych i t. p.

Wyrób własny:

Antoni Dąbrowski — Warszawa, Tamka 45a, tel. 725-21

J. A. MÜLLER
Warszawa, Szpitalna 7, tel. 289-40
CZĘŚCI SAMOCHODOWE
I AKCESORJA
HURT I DETAL

Rozporządzenie
Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych
w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych

z dnia 5 sierpnia 1931 r.

O RUCHU AUTOBUSÓW NA DROGACH PUBLICZNYCH.

CASTROL...

Co możemy powiedzieć o sile i gatunku oleju, który wybrał Campbell, ustalając przez 6 lat z rzędu światowe rekordy szybkości... oleju, który jest używany kilkakrotnie podczas przelotów ponad Atlantykiem (Costes.. Mollison..) oleju obdarzonego najwyższem zaufaniem przez „Dziewczynę z nieba" Amy Johnson, która powierza mu swój silnik podczas samotnego przelotu ponad Australją i Afryką... oleju wybranym przez por. Żwirko — polską i zwycięską ekipę podczas lotniczego Challenge'u 1932...

Specjalnie wysoki gatunek Castrolu jest powodem, dla którego przeszło 239 fabryk samochodów i motocykli usilnie ten olej poleca. Najbliższa próba zatrzyma Pana na zawsze przy tym zasłużenie sławnym oleju...

CASTROL

Zdobywca wszystkich rekordów świata.

JEN. REPREZ. J. SZYLIT, ZIELNA 47. WARSZAWA.

CZĘŚCI ZAMIENNE

do samochodów

RENAULT
CITROËN B 14

Ceny bardzo niskie

ALEKSANDER POTOK
Warszawa, Czackiego 16, tel. 714-94.

JAN HERMAN

Warszawa, Książęca 19, Telefon 9-82-85

WARSZTATY SAMOCHODOWO - MOTOCYKLOWE

Przyjmuje wszelkie naprawy Samochodów i Motocykli oraz konserwację i garażowanie.

Za solidne wykonanie nagrodzony medalem złotym i listami pochwalnymi

Na podstawie art. 5 i 26 ustawy z dnia 7 października 1921 roku o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656) i art. 6 punkt 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1932 r. w sprawie zniesienia urzędu Ministra Robót Publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 479) zarządza się co następuje:

POSTANOWIENIA OGÓLNE.

§ 1. Za autobus uznaje się pojazd mechaniczny, przeznaczony do przewozu siedmiu lub więcej podróżnych.

Warunki techniczne.

§ 2. Autobusy powinny być tak zbudowane i urządzone, aby nie zagrażały bezpieczeństwu wogóle, a bezpieczeństwu podróżnych w szczególności, zapewniały wygodę i higjenę podróżnych i nie niszczyły nadmiernie drogi.

§ 3. (1) W autobusach:

1) podwozie winno posiadać konstrukcję, zapewniającą wytrzymałość pojazdu, równowagę całości, wytrzymałość hamulców i mechanizmu kierowniczego. Wszystkie koła muszą posiadać pneumatyczne obręcze gumowe;

2) silnik powinien posiadać taką moc, aby przebiegi mogły się odbywać w ustanowionym czasie, przy pełnem obciążeniu i niekorzystnych warunkach drogowych, pozatem powinien posiadać regulator szybkości, niepozwalający na przekroczenie najwyższej dozwolonej szybkości oraz urządzenie umożliwiające wprawianie w ruch silnika z siedzenia kierowcy. Regulator szybkości nie będzie wymagany, o ile autobus posiada aparat rejestrujący szybkość (§ 4 pkt. a). Postanowienie o obowiązku posiadania regulatora szybkości albo aparatu rejestrującego szybkość, nie dotyczy autobusów kursujących w obrębie jednej gminy;

3) nadwozie winno być tak urządzone:

a) aby mogło być szczelnie zamykane,

b) aby wysokość wnętrza, mierzona od podłogi do najniższego punktu powały, wynosiła co najmniej 1.50 m. nad miejscami siedzącemi i co najmniej 1.80 m nad miejscami stojącemi,

c) aby ilość miejsc siedzących i stojących dla podróżnych nie była większa od ilorazu otrzymanego z podzielenia przez cyfrę 80, a w autobusach, kursujących w obrębie jednej gminy przez cyfrę 75, różnicy między podaną przez fabrykę nośnością podwozia i sumą ciężaru nadwozia wraz z wyposażeniem, oraz wagą dwojga osób obsługi. Pod wyposażeniem rozumie się koła zapasowe, części wymienne, narzędzia, zapas benzyny i smarów;

d) aby szerokość i głębokość siedzenia dla podróżnych wynosiła co najmniej po 0,45 m. Odległość siedzeń od siebie, przy siedzeniach, ustawionych w jednym kierunku, powinna wynosić co najmniej 0,25 m, a jeżeli siedzenia nie posiadają pod sobą wolnej przestrzeni, co najmniej 0,40 m. Przy siedzeniach naprzeciwległych odległość siedzeń od siebie powinna wynosić co najmniej 0,50 m;

e) aby przejście wewnętrzne wzdłuż autobusu miało co najmniej 0,30 m szerokości. Umieszczanie w przejściu siedzeń składanych jest dozwolone, o ile szerokość przejścia wynosi conajmniej 0,45 m. W autobusach, kursujących w obrębie jednej gminy, dozwolone jest urządzenie miejsc składanych dodatkowych o mniejszym wymiarze pod warunkiem, że nie będą przeszkadzać przy wsiadaniu i wysiadaniu;

f) aby miejsce przy kierownicy było wyodrębnione i oddzielone od wnętrza ścianką przezroczystą, poczynając od wysokości 1 m. od podłogi pomieszczenia kierowcy i aby posiadało co najmniej 0,60 m. szerokości i 0,45 m głębokości oraz osobne wyjście;

g) aby wnętrze autobusu, przeznaczone dla podróżnych posiadało co najmniej dwoje drzwi: wejściowe i wyjściowe o szerokości co najmniej 2,60 m. Przynajmniej jedne drzwi powinny znajdować się z prawej strony pojazdu. Autobus, nieposiadający drzwi w tylnej ścianie powinien posiadać w tej ścianie okno, szczelnie zamknięte, o wymiarach nie mniejszych, niż 0,80 m. szerokości i 0,60 m. wysokości. W autobusach podzielonych na stałe przedziały każdy przedział powinien posiadać oddzielne drzwi z prawej strony pojazdu. W autobusach, posiadających pomost tylny z dwoma wejściami, nie obowiązuje przepis posiadania przynajmniej jednych drzwi z prawej strony. Powierzchnia pomostu tylnego oraz miejsc stojących nie może wynosić mniej niż 0,2² na jedno miej-

sce stojące, a układ powierzchni winien być taki, by dawał możność wygodnego zajmowania miejsca stojącego;

h) aby miejsca stojące, o ile takie są w autobusie, znajdowały się na specjalnych pomostach i posiadały urządzenia ułatwiające jazdę w pozycji stojącej (trzymadła, poręcze);

i) aby w autobusach , przyjmujących do przewozu bagaż ponad 10 kg wagi lub o wymiarach nienadających się do przewozu, w pomieszczeniach dla podróżnych były osobne pomieszczenia na bagaż pod podłogą;

j) aby wnętrze autobusu było tak skonstruowane, iżby oczyszczanie go i mycie nie przedstawiało żadnych trudności i mogło być dokładnie uskuteczniane.

Wyposażenie autobusu.

§ 4. Autobus powinien być wyposażony:

a) w miernik szybkości i licznik kilometrów oraz przyrząd rejestrujący osiągane podczas jazdy szybkości, przerwy ruchu i czas przejazdu.

Jeżeli silnik posiada regulator szybkości (§ 3 pkt. 2), to przyrząd rejestrujący nie jest wymagany. W autobusach, kursujących w obrębie jednej gminy, przyrząd rejestrujący nie jest wymagany;

b) w szybę przednią przed kierowcą (odwietrznik) ze szkła nierozpryskującego się;

c) w dwa wskaźniki kierunku, umieszczone po obu stronach ramy szyby przedniej (odwietrznika), oświetlane w nocy i łatwo widzialne z tyłu pojazdu;

d) w boczne lustro,dające kierowcy możność widzenia drogi z tyłu za pojazdem;

e) w dwustronnie działającą samoczynną wycieraczkę szyby przedniej przed kierowcą;

f) w dwie okrągłe niebieskie latarnie (o średnicy co najmniej 10 cm) w obu górnych rogach przedniej płaszczyzny dachu, które powinny być oświetlone od zmierzchu do świtu;

g) w dwie gaśnice pojemności przynajmniej po 1 litrze, z których jedna powinna się znajdować wewnątrz autobusu, a druga w miejscu łatwo dostępnem dla kierowcy;

h) w co najmniej dwa zapasowe koła lub obręcze gumowe;

i) w komplet narzędzi i części zapasowych, umożliwiających doraźną naprawę w drodze, umieszczony w osobnej skrzyni lub pomieszczeniu, łatwo dostępnem dla kierowcy. Postanowienia, zawarte w punktach f), g), h) oraz i) nie odnoszą się do autobusów kursujących w obrębie jednej gminy;

j) w urządzenie, umożliwiające uzupełnianie zapasu paliwa zzewnątrz nadwozia;

k) w stopnie przed każdemi drzwiami, umożliwiające wygodne wsiadanie i wysiadanie podróżnych i w uchwyty ułatwiające podróżnym wsiadanie i wysiadanie;

l) w zamki przy drzwiach, posiadające rygle;

m) w elektryczne urządzenie oświetleniowe;

n) w urządzenie, ogrzewające podczas chłodów;

o) w odpowiednią ilość okien, zapewniających dostateczny dopływ światła do autobusu; okna winny być zaopatrzone w zasłony lub rolety;

p) w urządzenie do należytego przewietrzania wnętrza (wentylatory);

r) w urządzenie, umożliwiające w razie potrzeby danie sygnału kierowcy w celu zatrzymania autobusu;

s) w apteczkę doraźnej pomocy przy uszkodzeniach średniego stopnia. Postanowienie to nie dotyczy autobusów kursujących w obrębie jednej gminy;

t) w napis, wskazujący ilość miejsc siedzących i stojących dla podróżnych, umieszczony na zewnętrznej i wewnętrznej stronie drzwiczek;

u) w napis czytelny od zewnątrz, że miejsc wolnych niema, gdy dopuszczalna liczba miejsc jest zajęta;

w) w czytelny napis nazewnątrz u góry od przodu nadwozia, w nocy oświetlany, z nazwami krańcowych punktów obsługiwanej linji.

Autobusy, kursujące w obrębie jednej gminy, winny posiadać nazewnątrz u góry z przodu i z tyłu nadwozia znaki lub napisy dostatecznie wyraźne o wymiarach, umożliwiających publiczności w dzień i w nocy łatwe rozpoznanie linji i kierunku. Znaki mogą być uzupełnione napisami umieszczonymi na bokach nadwozia.

§ 5. Wszystkie urządzenia i przyrządy autobusu powinny być w czasie kursowania autobusu w należytym stanie i działać sprawnie.

§ 6. Na odstępstwa od poszczególnych wymagań, przewidzianych w §§ 3 i 4 niniejszego rozporządzenia, w wyjątkowych wypadkach, gdy zastosowaniu się do tych wymagań stoi na przeszkodzie konstrukcja autobusu, może zezwolić Minister Komunikacji.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie z dnia 17 kwietnia 1929 r. o ruchu na drogach publicznych autobusów, służących do utrzymywania publicznej komunikacji (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 439).

Normy obowiązujących od 1 kwietnia roku 1933

OPŁAT NA FUNDUSZ DROGOWY.

Nowela do Ustawy o Funduszu Drogowym uchwalona przez Sejm Ustawodawczy (15 marca r. 1933) i Senat (22 marca r. 1933).*)

*) Cytowane na tem miejscu w nowej redakcji, zmodyfikowanej mocą Noweli Sejmowej, poszczególne paragrafy Ustawy Drogowej z dn. 3-go lutego 1931 r. obejmują normy wszystkich obowiązujących obecnie opłat, wskazują ulgi, z jakich mogą korzystać płatnicy uprawnienia władz i sankcje karne. W ten sposób rzeczone artykuły zawierają wyczerpującą istotę Ustawy o Funduszu Drogowym z punktu widzenia potrzeb płatników.

AKCESORJA SAMOCHODOWE I MOTOCYKLOWE

najprzedniejszych fabryk francuskich:

JAEGER — liczniki, zegary, manometry, amperomierze i t. p. do samochodów i motocykli.

MARCHAL — reflektory samochodowe, ŚWIECE, instalacje elektryczne i t. p.

C. I. P. A. — lusterka samochodowe, termometry, wycieraczki do szyb i t. p.

L. TESTE — sygnały głosowe ręczne, elektryczne i tłokowe.

„PRELAC" — termometry do chłodnic, manometry do opon samochodowych.

MORIN — wentyle, środki, pompy do opon samochodow., motoc. i rowerow.

„ANTIPYR" — gaśnice do samochodów i dla przemysłu.

POLECA WYŁĄCZNIE PRZEDSTAWICIELSTWO NA POLSKĘ

POWSZECHNE TOWARZYSTWO AGENTUROWE

sp. z o. o.

WARSZAWA TELEFON 338-58 SIENNA 23

Sprzedaż hurtowa. ═══ Dostawa wprost z fabryki.

WYTWÓRNIA WYROBÓW METALOWYCH

ZAKŁADY GALWANICZNE I CHROMOWNIA

Bracia Pawelscy

Warszawa, ul. Długa 29 tel. 11.01-10

Ulepszony system chromowania

Szybkie i akuratne wykonanie

ZAKŁAD MOTOCYKLOWY

MOTO - TOURING

Jerzy Wegenko

Polecamy motocykle mało używane w wielkiem wyborze

Remonty Nauka jazdy **Sprzedaż i Kupno** **Zamiana** — Komis —

═══ Hoża 61—Warszawa—Tel. 9-42-17 ═══

NORMY OPŁAT NA FUNDUSZ DROGOWY OBOWIĄZUJĄCE OD 1 KWIETNIA 1933 R.

Określenie źródeł dochodowych.

Art. 2. Na pokrycie wydatków Państwowego Funduszu Drogowego służą następujące wpływy:

1) z opłat od pojazdów mechanicznych oraz niektórych pojazdów konnych (art. 7, 8 i 9);
2) z opodatkowania materjałów pędnych (art. 18 i 18-a) i
3) z opłat od reklam, umieszczonych wzdłuż dróg publicznych, poza granicami miast (art. 19);
4) z opłat, pobieranych na rzecz Skarbu Państwa na podstawie:
   a) ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 6, poz. 32);
   b) ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656);
   c) ustawy z dnia 14 marca 1932 r. o zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechaniecznymi (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 336);
5) z dotacji Skarbu Państwa w wysokości, określonej w budżecie państwowym na każdy okres budżetowy;
6) z grzywien za przekroczenia przepisów ustaw, wymienionych w p. 4 lit. b) i c), oraz ustawy niniejszej;
7) z państwowych wytwórni materjałów drogowych;
8) ze sprzedaży państwowych materjałów drogowych, niepotrzebnych dla celów drogowych.

Opłata od pojazdów mechanicznych.

§§ 6. (1) Ustanawia się opłatę od pojazdów mechanicznych w następującej wysokości w stosunku rocznym:

1) od pojazdów mechanicznych osobowych, z wyjątkiem wymienionych w p. 4) i 5), —

15 zł. od każdych 100 kg. wagi własnej;

2) od pojazdów mechanicznych ciężarowych i traktorów, z wyjątkiem wymienionych w p. 3, —

20 zł. od każdych 100 kg. wagi własnej;

3) od pojazdów mechanicznych ciężarowych i traktorów, używanych do zarobkowego przewozu towarów, —

35 zł. od każdych 100 kg. wagi własnej;

4) od motocykla bez przyczepki —

40 zł. od sztuki;

5) od motocykla z przyczepką oraz od trzykołowych pojazdów mechanicznych (cyklonetek) —

60 zł. od sztuki.

(2) Przyczepki do pojazdów mechanicznych podlegają takim samym opłatom jak ciągnące je pojazdy.

(3) Przy obliczaniu wagi pojazdów mechanicznych nie uwzględnia się ilości do 50 kg. włącznie, a ilości ponad 50 kg. liczy się za pełne 100 kg.

(4) Od pojazdów mechanicznych i przyczepek na kołach z pełnemi obręczami gumowemi opłata podlega podwyżce o 25%, zaś od pojazdów mechanicznych i przyczepek na kołach z obręczami żelaznemi o 100%.

(5) Od pojazdów mechanicznych, posiadających na różnych osiach różne rodzaje obręczy, pobiera się opłatę od rodzaju obręczy, podlegającego wyższej opłacie.

Opłata od pojazdów kursujących w obrębie kilku gmin.

§§ 7. (1) Ustanawia się opłaty od pojazdów mechanicznych i konnych, używanych do zarobkowego przewozu osób poza obszarami jednej gminy.

(2) Opłaty wynoszą w stosunku rocznym:

1) od pojazdów mechanicznych, z wyjątkiem określonych w p. 2:

a) od każdego miejsca w pojeździe, przeznaczonego dla podróżnego — 100 zł., a nadto

b) od każdego miejsca w pojeździe, przeznaczonego dla podróżnego, za każdy kilometr dziennego przebiegu — 0,40 zł.; opłaty, wymienione pod lit. a) i b) — nie mogą łącznie przekraczać 300 zł. od jednego miejsca;

2) od pojazdów mechanicznych, używanych doraźnie:

a) posiadających do 6 miejsc dla podróżnych — 100 zł. od każdego z tych miejsc;

b) posiadających więcej niż 6 miejsc dla podróżnych — 200 zł. od każdego z tych miejsc;

3) od pojazdów konnych, z wyjątkiem używanych doraźnie, — 20 zł. od każdego miejsca, przeznaczonego dla podróżnego.

(3) Miejsca w przyczepkach do pojazdów mechanicznych, określonych w ust. 1, podlegają takiej samej opłacie, jak miejsca w pojazdach.

(4) Opłaty od pojazdów mechanicznych i przyczepek, określone w ust. 2 i 3, pobiera się niezależnie od opłaty, określonej w art. 6.

(5) Opłat, określonych w ust. 2 p. 2, nie pobiera się, jeżeli pojazd jest wynajmowany w całości, a doraźnie.

§§ 8. „(1) Ustanawia się opłatę od pojazdów konnych, używanych do zarobkowego przewozu towarów poza obszarami jednej gminy.

(2) Opłata wynosi w stosunku rocznym — 9 zł. od każdych 100 kg. nośności.

(3) Przy obliczaniu nośności pojazdów stosuje się odpowiednio przepis art. 6 ust. 3".

Opłata od pojazdów wprowadzonych czasowo.

§§ 9. „Pojazdy, wprowadzone na czasowy pobyt z poza obszaru Rzeczypospolitej, o ile międzynarodowe umowy nie stanowią inaczej, albo o ile z zastosowania zasady wzajemności co innego nie wynika, podlegają opłatom, określonym w art. 6, 7 i 8, z tą zmianą, że opłatę obliczać należy dziennie, najmniej jednak za okres pełnych trzech dni. Za podstawę obliczenia należy przyjmować wysokość opłaty rocznej".

Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu ustalą przeciętne stawki dzienne, odpowiadające powyższym opłatom z dodatkiem na koszta poboru.

Uprawnienie Rady Ministrów do zmieniania nazwy opłat.

„§§ 9-a. Upoważnia się Radę Ministrów do zmieniania w drodze rozporządzeń opłat, wymienionych w art. 6, 7 i 8, na całym obszarze Państwa, lub na poszczególnych jego częściach, tudzież do zniżania opłat oraz zwalniania od nich.

Jednakże opłaty, określone w art. 6, nie mogą być podwyższone więcej niż o 50%, opłaty, określone w art. 7 ust. 2 p. 1 i 2, więcej niż do 300 zł. od miejsca w pojeździe, zaś opłaty, określone w art. 8 — więcej niż do 12 zł. od 100 kg., nośności".

§§ 11. „(1) Do uiszczania opłat od pojazdów mechanicznych (art. 6 i 7) obowiązana jest osoba, na którą zarejestrowany jest pojazd. Obowiązek ten powstaje z chwilą dopuszczenia pojazdu do ruchu, przyczem okresy krótsze niż miesiąc liczy się za cały miesiąc, a ustaje po upływie miesiąca, w któ-

rym pojazd został wycofany z ruchu. W razie przerw w komunikacji wskutek siły wyższej władza pobierająca opłatę może przyznać stosowne potrącenia.

(2) Do uiszczania opłaty od pojazdów mechanicznych, wprowadzonych na czasowy pobyt z poza obszaru Rzeczypospolitej (art. 9), obowiązana jest osoba, wprowadzająca pojazd.

(3) Do uiszczania opłaty od pojazdów konnych (art. 7 i 8), obowiązany jest właściciel pojazdu. Obowiązek uiszczania tej opłaty powstaje z chwilą potwierdzenia przez władzę przemysłową zgłoszenia o rozpoczęciu wykonywania przewozu, a ustaje po zaniechaniu wykonywania przewozu".

Opodatkowanie materjałów pędnych.

Art. 18. „(1) Ustanawia się dodatek drogowy do państwowego podatku od olejów mineralnych. Dodatkowi podlegają oleje mineralne, które mogą być używane do napędu pojazdów mechanicznych.

(2) Dodatek wynosi 12 groszy od 1 kg.

(3) Rada Ministrów określa w drodze rozporządzeń, jakie oleje w rozumieniu ust. 1 podlegają podatkowi, oraz władna jest obniżać wysokość tego dodatku, względnie zwalniać od tego dodatku.

(4) Dodatek drogowy pobierają właściwe władze skarbowe łącznie z podatkiem od olejów mineralnych.

(5) Do dodatku drogowego stosuje się odpowiednio przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1928 r. o podatku od olejów mineralnych (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 252), z wyjątkiem przepisów art. 1 — 3.

(6) Zwolnione są od dodatku drogowego oleje mineralne:

a) wywożone pod kontrolą skarbową z rafinerji lub wolnego składu zagranicę lub na obszar W. M. Gdańska;

b) używane do napędu pojazdów mechanicznych, wprowadzonych na czasowy pobyt z poza obszaru Rzeczypospolitej, w ilościach zwolnionych od cła przywozowego;

c) używane do napędu silników statków powietrznych wojskowych i cywilnych; oleje mineralne do cywilnych statków powietrznych wolne są od dodatku drogowego, jeżeli są nabywane na warunkach, które określają rozporządzenia Ministrów Komunikacji i Skarbu.

„Art. 18-a. (1) Materjały, nie objęte art. 18, które same lub w połączeniu z innemi mogą być używane do napędu pojazdów mechanicznych podlegają opłacie w wysokości 12 gr. od 1 kg.

(2) Przepisy art. 18 ust. 3 i 6 stosuje się odpowiednio do opłaty, wymienionej w ust. 1.

(3) Do uiszczania opłaty obowiązana jest osoba wprowadzająca do wolnego obrotu materjały, podlegające opłacie. Obowiązek ten powstaje z chwilą wprowadzenia tych materjałów do wolnego obrotu. Przy sprowadzaniu takich materjałów z zagranicy do uiszczania opłaty obowiązana jest osoba na której rachunek odbywa się odprawa celna, przy sprowadzaniu zaś takich materjałów z Wolnego Miasta Gdańska obowiązek zapłaty ciąży na osobie, dla której według dowodów przekazowych przesyłka jest przeznaczona".

Wymiar, pobór i ściąganie opłat.

„**Art. 20-a.** (1) Przepisy o wymiarze, poborze i ściąganiu opłat, wymienionych w art. 6, 7, 8, 9, 18-a i 19, o władzach państwowych i samorządowych, powołanych do tych czynności, o terminach płatności, o kredytowaniu, odraczaniu, rozkładaniu na raty i odpisywaniu z powodu niemożności ściągnięcia opłat, jak również przepisy o kontroli poboru opłat oraz o premjach za wykrycie nadużyć — wydadzą Ministrowie Komunikacji i Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w drodze rozporządzeń.

(2) Nieuiszczone we właściwym terminie opłaty, wymienione w ust. 1, będą ściągane w trybie administracyjnym wraz z karami (odsetkami) za zwłokę i kosztami egzekucyjnymi. Koszty egzekucyjne oraz kary (odsetki) za zwłokę pobiera się według stopy obowiązującej dla bezpośrednich podatków państwowych. Koszty egzekucyjne przypadają władzy, której organ przeprowadził egzekucję.

(3) Dowód rejestracyjny na pojazd traci ważność, jeżeli nie uiszczono należnej opłaty we właściwym terminie płatności.

(4) Prawo żądania zwrotu nienależnie pobranych opłat przedawnia się w ciągu roku, licząc od dnia uiszczenia. Prawo żądania opłat, przedawnia się w ciągu 10 lat, licząc od dnia powstania obowiązku uiszczenia; przedawnienia przerywa każdy krok urzędowy, podjęty przez właściwą władzę w celu ściągnięcia opłaty.

(5) Za czynności władz samorządowych przy wymiarze, poborze i ściąganiu opłat będzie przyznawane odszkodowanie w wysokości nieprzenoszącej 5% uiszczonych opłat oraz kar (odsetek) za zwłokę.

Sankcje karne.

Art. 21. „(1) Kto uchyla się od obowiązku płacenia opłat, określonych w art. 6, 7, 8, 9 i 19 podlega karze pieniężnej do wysokości 20-krotnej sumy opłaty uszczuplonej lub na uszczuplenie narażonej.

(2) Kto potajemnie (bez zawiadomienia władzy wymiarowej), lub bez dopełnienia przepisanych warunków, wydaje lub wywozi z wytwórni materjały, podlegające opłacie, określonej w art. 18-a, podlega karze pieniężnej w wysokości 5-krotnej kwoty opłaty uszczuplonej, lub na uszczuplenie narażonej, jednak w wysokości nie mniejszej od sumy 100 zł., nadto zaś karze konfiskaty materjałów, wprowadzonych do wolnego obrotu bez uiszczenia opłaty. Jeśli konfiskaty nie można zarządzić z powodu znajdywania się materjałów tych w rękach osób trzecich, będących w dobrej wierze wtedy zamiast konfiskaty orzeka się dodatkową karę pieniężną w wysokości wartości materjałów.

(3) Kto prowadzi w wytwórni księgi i zapiski, przepisane dla kontroli opłaty, określonej w art. 18-a niezgodnie z rzeczywistością, w celu uszczuplenia opłaty, podlega karze określonej w ust. 2.

(4) Kto dopuszcza się naruszenia innych postanowień art. 18-a lub przepisów, wydanych na podstawie tych postanowień, ulega karze pieniężnej od 10 do 300 złotych.

(5) Władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu, na wypadek niemożności ściągnięcia kary pieniężnej, karę zastępczego aresztu według słusznego uznania, jednak nie ponad 4 tygodnie.

(6) Do orzekania powołane są powiatowe władze administracji ogólnej, jeżeli tymże władzom lub władzom samorządowym zostaną poruczone czynności wymiarowe, zaś władze skarbowe, jeżeli czynności te zostaną przekazane tymże władzom.

(7) W razie przekazania czynności wymiarowych władzom skarbowym do orzecznictwa karnego będą stosowane przepisy ustawy karnej skarbowej z dnia 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 355).

(8) Kto narusza przepisy o obrocie towarowym z zagranicą i Wolnem Miastem Gdańskiem w związku z przywozem, wywozem lub przewozem materjałów, podlegających opłacie wymienionej w art. 18-a, ulega karom ustanowionym za te naruszenia co do innych towarów (art. 45 i nast. oraz art. 133 — 135 ustawy karnej skarbowej z dnia 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 355). Do orzekania powołane są władze skarbowe przy zastosowaniu ustawy karnej skarbowej z dnia 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 355)".

„**Art. 21-a.** Naruszenia postanowień art. 18 oraz przepisów, wydanych na podstawie tych postanowień, podlegają karom, określonym w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1928 r. o podatku od olejów mineralnych (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 252), przy zastosowaniu ustawy karnej skarbowej z dnia 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 355).

Postanowienia art. 14 tejże ustawy mają tu analogiczne zastosowanie.

19. w art. 22 w ust. 2 p. 1 wyrazy: „od pojazdów mechanicznych oraz od pojazdów konnych, wymienionych w art. 8 niniejszej ustawy" zastępuje się wyrazami: „od pojazdów mechaniczynch i konnych, wymienionych w art. 6, 7 i 8"; w tymże ustępie zamieszcza się punkty 2 i 3-a o brzmieniu:

„2) prawo pobierania od pojazdów mechanicznych i konnych, wymienionych w art. 6, 7 i 8, opłat za używanie dróg, na podstawie art. 27 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z r. 1932 Nr. 106, poz. 884); nie znosi się jednak prawa pobierania opłat na urządzenia drogowe, przeznaczone specjalnie do udogodnienia ruchu pojazdów mechanicznych, jak dworce autobusowe i t. p.

2-a) prawo pobierania od pojazdów mechanicznych i konnych, określonych w art. 6, 7 i 8 opłat, wymienionych w art. 19 ust. 2, 23 ust. 1 i 24, ust. 2 (opłaty kopytkowe) ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych (Dz. U. R. P. z r. 1920 Nr. 6, poz. 32), dotychczasowe punkty 2, 4 i 5 skreśla się.

Pobór opłat na Górnym Śląsku.

Art. 2. (1) Przepisy dotyczące opłat, określonych w art. 9, 18 i 18-a ustawy z dnia 3 lutego 1931 r. o Państwowym Funduszu Drogowym (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 81), w brzmieniu art. 1 ustawy niniejszej oraz przepisy art. 20-a tejże ustawy obowiązują również na obszarze Województwa Śląskiego.

(2) Pomiędzy Państwowym Funduszem Drogowym a Wojewódzkim Funduszem Drogowym (Skarbem Śląskim) będzie dokonywany rozrachunek, celem podziału wpływów pochodzących ze źródeł dochodowych.

Umarzanie opłat nieściągalnych.

Art. 3. Upoważnia się Ministrów Komunikacji i Skarbu do umarzania nieściągalnych opłat, wymierzonych na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1931 r. o Państwowych Funduszu Drogowym (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 81).

Opłaty od przedsiębiorców, nie zamieszkujących w obrębie gminy, właścicieli majątków i przedsiębiorstw.

W dniu 23 marca Sejm uchwalił dodatkowy wniosek do Ustawy o Funduszu Drogowym, nakładający opłaty na utrzymanie dróg na właścicieli majątków i przedsiębiorstw w obrębie gminy, chociaż w tej gminie nie mieszkają.

Niezawodne oliwienie osiągniesz, używając jedynie

100% pensylwańskich olejów i smarów „PENNZOIL"

LABORATORJUM CHEMICZNE
S-ka INŻYNIERÓW
WARSZAWA, CZERNIAKOWSKA 203.
TELEFON 9-22-49.

Poleca:

„AUTO-BLASK" Pasta do odswieżania karoseryj samochodowych.

„GE-DE-KA" Tabletki do mycia rąk zabrudzonych: sadzami, smarami, oliwą i t. p.

„BIEL-TENNIS" Krem do pantofli płóciennych.

ZATW. PRZEZ MIN. SPRAW WEWN.
JEDYNE W WARSZAWIE KAUCJONOWANE
BIURO DETEKTYWÓW
Informacyjno — wywiadowcze
BRACKA 17, front. Telefon 228-40.
Największe w Polsce Biuro Detektywów, osiąga od przeszło XI lat najlepsze wyniki. Działalność biura jest niezawodna, godna zaufania bez zarzutu, liczne podziękowania. Dochodzenia obserwacje w każdej prywatnej lub handlowej sprawie, również w cywilnych, karnych na całym świecie. WYWIADY o trybie życia przedtem, powstaniu opinji, działalności dochodach, zdrowiu i t. d. ze wszystkich miejscowości krajowych, zagranicznych i zamorskich **Dyskrecja. Punktualność.**

SPIS RZECZY

	Str.
Uwagi wstępne	3— 5
I. Rozporządzenie o Ruchu Pojazdów Mechanicznych	7—37
Rozdział I-y. Postanowienia wstępne	9
Rozdział II-i Warunki techniczne pojazdów mechanicznych	9—12
Zaopatrzenie pojazdów w przyrządy i urządzenia	10
Rozdział III-ci. Dopuszczanie pojazdów mechańicznych na drogach publicznych	12—20
Zaświadczenia o dopuszczalności typu pojazdów	13
Uzyskanie dowodu rejestracyjnego	13
Znaki rejestracyjne	15
Termin ważności i prolongata dowodów rejestracyjnych	17
Meldowanie dowodów rejestracyjnych i zaznaczanie w nich zmian	17
Ponowne zbadanie pojazdu	19
Próbne znaki rejestracyjne	19
Zgłaszanie pojazdów o przeznaczeniu specjalnem	20
Rozdział IV. Prowadzenie pojazdów mechanicznych	20—25
Normy szybkości	20
Obowiązki kierowcy podczas jazdy	21
Sygnały świetlne i dźwiękowe	22
Stosowanie się do wezwań policji	23
Przejazd przez most	23
Pomoc przy wypadkach i obowiązek kierowcy dokonywania kontr. techn. pojazdów	24
Dokumenty kierowców podczas jazdy	24
Uprawnienia władz admin. wydawania zmian o ruchu pojazdów	25

ŻĄDAJ

rewelacyjnej

6-krotnie

wzmocnionej

odpornej na

zniszczenie

OPONY

Kelly - Registered

ORIZA

FABRYKA CHEMICZNA

W. URBAŃSKI i S-ka

Sp. z o. o.

Warszawa, Nowy Świat 12. Tel. 9-10-08.

Nasze wyroby:

HERMELIT — masa uszczelniająca do silników samochodowych i lotniczych,

HYDROL — płyn do samochodowych hamulców hydraulicznych,

DJAMENT — pasta do docierania zaworów,

A M - O L — specjalny olej do amortyzatorów hydraulicznych

i inne artykuły chemiczne branży **samochodowej.**

WARSZTATY SAMOCHODOWE

ELS

Warszawa, Kazimierzowska, 74, tel. 8-91-48

Jen. Przedst. na Polskę

Motocykli PANTHER
Akumulatorów EXIDE

Skład oryginal. części:

Chevrolet, Pontiac, Oldsmobile, Oakland, Buick, Cadillac i G. M. C.

	Str.
Rozdział V-y. Pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych	25—31
A) Pozwolenie na prowadzenie pojazdów nie przeznaczonych do użytku publicznego	26—27
Prowadzenie pojazdów przez wojskowych	27
Meldunki o zmianie zamieszkania	27
B) Pozwolenie na prowadzenie pojazdów przeznaczonych do użutku publicznego	28
C) Odbiór pozwolenia na prowadzenie pojazdów mechanicznych	30—31
Tymczasowy odbiór pozwolenia	31
Rozdział VI-y. Wyścigi pojazdów mechanicznych	31
Rozdział VII-y. Wozy przyczepne i pojazdy drogowe	32—33
Udzielanie pozwoleń na ruch pociągów drogowych	32
Normy szybkości	33
Obowiązek przestrzegania urządzeń przepisowych	33
Rozdział VIII-y. Wojskowe pojazdy mechaniczne	34
Rozdział IX-y. Międzynarodowy ruch pojazdów mechanicznych	34—36
Pozbawienie prawa korzystania z międzyn. pozwolenia	35
Korzystanie z międzynar. pozwolenia przed rejestracją	36

AKUMULATORY

Samochodowe i dla wszelkich innych celów

POLECA:

POLSKIE TOWARZYSTWO AKUMULATOROWE

„PETEA" Sp. Akc.

ZARZĄD: Warszawa, Al. Jerozolimska Nr. 45 tel. 9-96-68, skrz. poczt. 642.
BIURO SPRZEDAŻY: Warszawa, ul. Kopernika Nr. 13. tel. 339-09, skrz. pocz. 642.
FABRYKA, BIURO GŁÓWNE I SPRZEDAŻY: Biała k/Bielska. adres telegr. i poczt; PETEA-Bielsko tel. 20-43, skrz. poczt. 24.
PRZEDSTAWICIELSTWA i warsztaty napraw we wszystkich większych miastach wojewódzkich.
KONTO P. K. O. Nr. 404-487.

WINCENTY

OSSOWIECKI

Warszawa,
GRZYBOWSKA Nr. 41,
Tel. 436-57

Sprzedaż używanych opon i dętek samochodowych. Największe w Polsce warsztaty wulkanizacyjne urządzone według najnowszych wymogów techniki.

Regenerację opon wykonywamy z gwarancją wytrzymałości protektora do 20 tysięcy klm.

Reperację opon wykonywa się nowem płótnem, systemem amerykańskich Zjednoczonych Fabryk Gumowych.

ZAKŁADY CZYNNE OD GODZINY 7-ej — 19-ej BEZ PRZERWY.

Ford

Oryginalne części zamiene mod. A. — AA. — I T.

„TECHNOSKŁAD"

AL. ORZECHOWSKI

Warszawa. Trębacka 10. Tel. 297-91.

ZAKŁADY SAMOCHODOWE

„JURNAT"

W. JURKOWSKI i J. NATORFF

Warszawa, Al. 3 Maja 12, tel. 665-17.

Remonty motorów, Szlifowanie cylindrów. Frezowanie gniazd. Toczenie wałów i t. p.

Lakierowanie karoserji systemem „Duco".

	Str.
Rozdział X-y. Ewidencja pojazdów mechanicznych i ich kierowców	37
Rozdział XI-y. Postanowienia karne	37
Rozdział XII-y. Postanowienia przejściowe i końcowe	37
II. Ustawa o zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznymi	39—44
Pojęcie przewozu zarobkowego	41
Warunki udzielania koncesji	41—42
Przewozy bez obowiązku uzyskania koncesji	43
Uprawnienia gminy miejskiej	43
Prolonganta uprawnień przewozowych dla dawnych przedsiębiorców	43
Uprawnienia przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon"	44
III. Rozporządzenie wykonawcze do Ustawy o zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznymi	45—62
1) Postanowienia ogólne	47—49
Pojęcie zarobkowego przewozu	47

CENTRALA MOTOCYKLOWA

WARSZAWA, SZPITALNA 10. TEL. 295-15.

STACJA OBSŁUGI na wzór znanych stacji zagranicznych, prowadzona przez specjalistów motocyklowych.

WYPALANIE NAGARÓW Z CYLINDRÓW systemem inż. Kopczewskiego.

GARAŻOWANIE. KONSERWACJA. WSZELKIE REMONTY.

KUPNO. SPRZEDAŻ. KOMIS.

Kursy Samochodowo-Motocyklowe

H. PRYLIŃSKI

WARSZAWA, AL. JEROZOLIMSKA Nr. 27.

Uczą szybko, wszechstronnie, gruntownio za minimalną opłatą

Specjalne warsztaty szkolne nowocześnie urządzone.

Do nauki jazdy 6-cio cylindrowe limuzyny oraz motocykle najnowszych modeli.

KOMPLETY ZAWODOWE, DŻENTELMEŃSKIE INDYWIDUALNE.

„ALBITUM"

Znakomity środek do mycia zatłuszczonych rąk i czyszczenia metali

Żądać wszędzie

EGZYSTUJĄCY OD 25 LAT
MARJAN FUKS
Warszawa, Jerozolimska 35, Tel. 9-92-94.
PORTRETY — — GRUPY ZBIOROWE
Przyjmuje zamówienia na wyjazd
do wszystkich zakątków Polski
Zdjęcia propagandowe i dla celów technicznych

		Str.
	Linje i obszary przewozowe	48
	Właściwość wojewódzkiej władzy administracji ogólnej	49
2)	Przewóz osób	49—56
	Podanie	49
	Warunki koncesji i obowiązki koncesjonarjusza	50
	Ilość i rodzaj pojazdów	50
	Taryfy przewozowe	50
	Rozkład jazdy i miejsca postojów	51
	Kaucja	52
	Ubezpieczenia	53
	Zwolnienie od kaucji względnie ubezpieczenia	54
	Przewóz poczty	54
	Bilety	54
	Siedziba przedsiębiorstwa	55
	Rozpoczęcie przewozów	55
	Statystyka ruchu	55
	Zrzeczenie się koncesji	55
	Obowiązek oznaczania pojazdów	56
3)	Przewóz towarów	56—57
	Podanie o koncesję na przewóz towarów	56
	Warunki koncesji i obowiązki koncesjonarjusza	56
	Taryfy i plan przewozów	56
	Inne warunki koncesji	57
4)	Przepisy wspólne dla przewozu osób i towarów	57—61
	Koncesja z prawem wyłączności	57
	Pierwszeństwo do uzyskiwania koncesji	57
	Decyzje władzy	58
	Komisja przewozów samochodowych	58
	Opłaty	59
	Dokument koncesyjny	59
	Czas trwania koncesji	60

TABELE

OBLICZEŃ PODATKU DOCHODOWEGO

poborów służbowych, dochodów osobistych, od nieruchomości, przedsiębiorstw, emerytur, wynagrodzeń dodatkowych wraz z Ustawą i uwzględnieniem —

DODATKU KRYZYSOWEGO

Tabele potrąceń na świadczenia socjalne

W opracowaniu dr. J. Wirskiego.

Wydawnictwo niezbędne dla wszystkich prowadzących wykazy wypłat robotniczych — — — —

Do nabycia we wszystkich księgarniach

Skład Główny: **Dom Książki Polskiej** Plac Trzech Krzyży 8.

Zakłady Drukarskie

W. Piekarniaka

Warszawa, Ordynacka 3

— telefony 644-59 i 754-40. —

rok założenia 1913

wykonuje wszelkie roboty w zakres drukarstwa wchodzące

Zakłady posiadają działy:

zecernia ręczna, linotypy, dział maszyn płaskich, dział rotacyjny, introligatornię i stereotypownię.

Str.

Zakaz przenoszenia praw i obowiązków wynikających z koncesji 60
Wygaśnięcie koncesji 60

5) Przewozy podlegające zgłoszeniu 61
Postanowienia przejściowe i końcowe 62

IV. Regulaminy w sprawie przewozu osób i ich bagażów . . . . 63—80

Regulamin przewozu osób i ich bagażu autobusami i dorożkami samochodowemi 63
Regulamin przewozu towarów pojazdami mechanicznymi . 67

V. Ustawa o zarobkowym przewozie osób pojazdami mechanicznymi w obrębie gminy miejskiej 71
Udzielanie koncesji i zakres ich uprawnień 73
Pojazdy kursujące bez koncesji. 74
Prawo wjazdu i przejazdu przez miasto pojazdów, posiadających koncesję na obszar poza gminą 75
Prolongata dla pojazdów nie posiadających koncesji . . 75

VI. Odpowiedzialność cywilna właścicieli pojazdów mechanicznych 76—77

Rozporządzenie o ruchu autobusów . . . . . 79—84
Postanowienia ogólne 81
Warunki techniczne 81
Wyposażenie autobusu . . . . . 83—84
Normy obowiązujących opłat na Fundusz Drogowy . . . 85—93
Określenie źródeł dochodowych 87
Opłata od pojazdów mechanicznych 87
Opłata od pojazdów kursujących w obrębie kilku gmin . 88
Opłata od pojazdów wprowadzonych czasowo 89
Opodatkowanie materjałów pędnych 90
Wymiar, pobór i ściąganie opłat 93
Sankcje karne 93
Pobór opłat na Górnym Śląsku 93
Umarzanie opłat nieściągalnych 93
Opłaty od właśc. majątków i przedsiębiorstw 95
Spis rzeczy 103

SPÓŁDZIELNIA PRACOWNIKÓW KAROSERYJNYCH

w WARSZAWIE, Łucka 11. Tel. 294.41

Wszelkie roboty: stelmarskie, ślusarskie, blacharskie, siodlarskie, lakiernicze natryskowe

Wykonanie solidne i terminowe po cenach najniższych

Udziałowcami Spółdzielni są członkowie Związku Szoferów i Mechaników Automobilowych.

SZOFER POLSKI

Dwutygodnik Ilustrowany Ogólno Automobilowy

Omiawia sprawy bieżące w zakresie automobilizmu, Popularne artyku ły techniczne i pogadanki naukowe z dziedziny automobilowej

ROK WYDAWNICTA IX-y.

Kwartalnie z przesyłką pocztowa Zł. 2 gr. 75

Pozostałe w niewielkiej iłości roczniki z lat poprzednich w cenie po zł. 6 z przesyłką.

Adres Redakcji;

Warszawa, Widok 19 Tel. 234-84

Redakcja otwarta w dnie powszednie od godz, 4-ej do 6 wiecz.

Związek Zawodowy Transportowców

ODDZIAŁ SZOFERÓW I MECHANIKÓW AUTOMOBILOWYCH

w Warszawie ul. Czerwonego Krzyża 20 tel. 325-31

Załatwia wszelkie czynności dotyczące zawodu szoferskiego. Biuro Pośrednictwa Pracy poloca wykwalifikowanych i pewnych kierowców i mechaników.

Sekretarjat czynny od godz. 10r.—3 pp.

i od 6—do 8 wiecz.